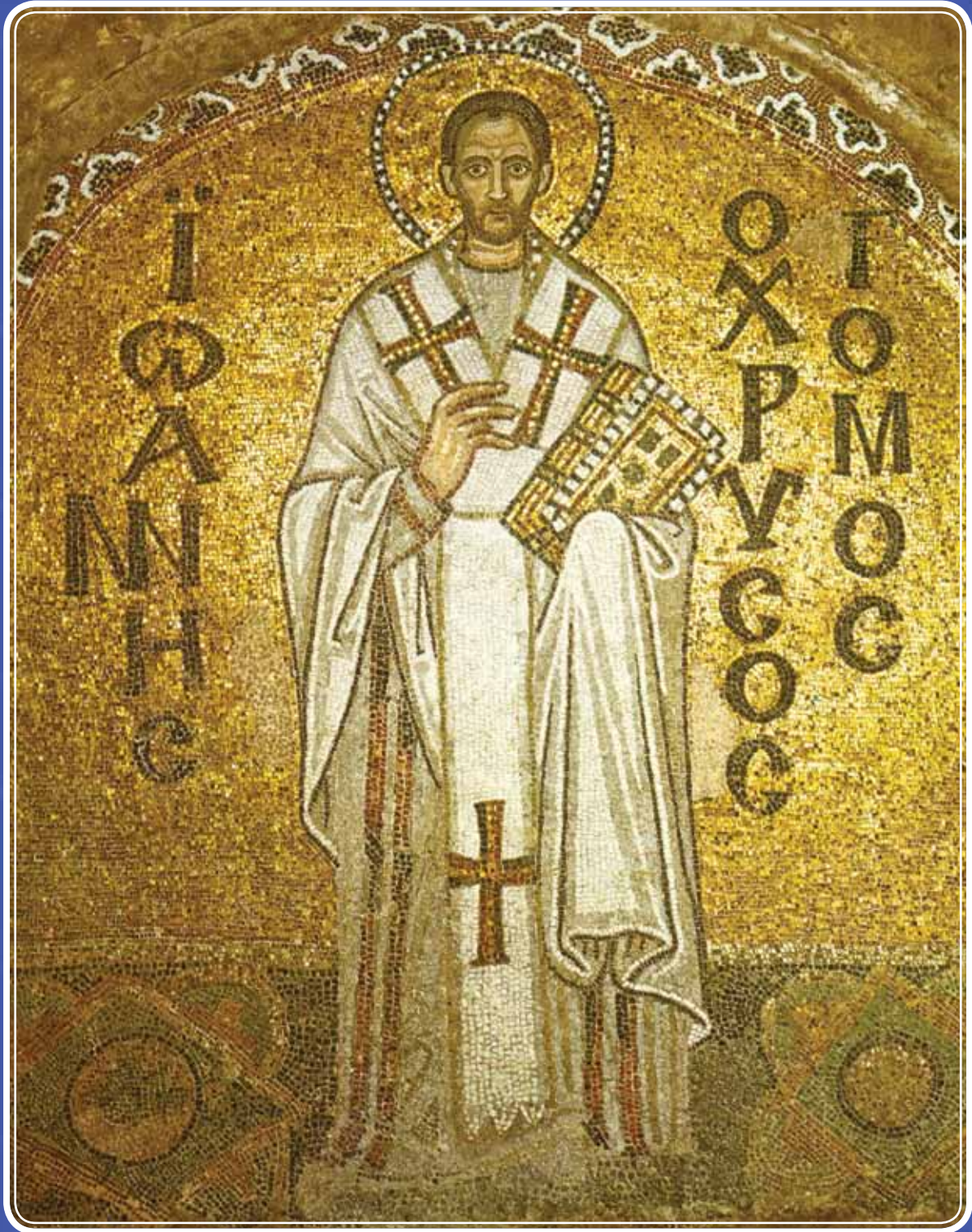

ΠΑΡΑΚΛΗΤΗ

Ἡ ἔννοια τοῦ χρόνου μέσα στήν Ἐκκλησία

τοῦ Πανιερωτάτου Μητροπολίτου
Λεμεσοῦ κ. Ἀθανασίου

Εἶναι συνήθεια στους ἀνθρώπους νά γιορτάζουν τό τέλος τοῦ χρόνου καί τήν ἔναρξη τοῦ ἐπόμενου καί νά γίνονται διάφορες ἐορταστικές ἐκδηλώσεις. Ὅλα αὐτά εἶναι ὠφέλιμα γιατί στή ζωή τοῦ ἀνθρώπου εἶναι καλό νά ὑπάρχουν αὐτές οἱ ἐκδηλώσεις ὥστε νά μὴν ὑπάρχει αὐτή ἡ μονοτονία στή σημερινή ζωή. Ὅσοσο ἐμεῖς, ὡς μέλη τῆς Ἐκκλησίας, πρέπει νά βλέπουμε τά πράγματα ἀκριβῶς μέσα στό πνεῦμα τῆς Ἐκκλησίας μας καί νά δοῦμε πῶς ἡ Ἐκκλησία ἀποδέχεται καί προσλαμβάνει αὐτό τό γεγονός τοῦ χρόνου.

Θά ἔπρεπε βέβαια, ἂν βλέπαμε τά πράγματα μέσα ἀπό τήν ἀνθρώπινη λογική μόνο καί ἂν βλέπαμε τή ζωή μας μέσα στά περιθώρια αὐτοῦ τοῦ κόσμου καί τοῦ παρόντος αἰῶνος, ὅταν περνᾷ ἕνας χρόνος νά εἴμαστε θλιμμένοι γιατί ὁ κάθε χρόνος πού περνᾷ κατεργάζεται πάνω μας τό μυστήριο τῆς φθορᾶς μας καί τοῦ θανάτου μας, ἀφοῦ εἴμαστε θνητά ὄντα καί ὁ χρόνος μας εἶναι περιορισμένος. Ἔτσι ὅταν χάνουμε χρόνο τότε γιά μᾶς αὐτό τό γεγονός δέν θά ἔπρεπε νά εἶναι τόσο χαρούμενο ἀλλά ἕνα γεγονός θλιβερό. Ὅμως μέσα στήν Ἐκκλησία συμβαίνει κάτι τό παράδοξο. Ὅπως εἶπε ὁ Χριστός «Ἐγώ εἶμαι ἡ ἀρχή καί τό τέλος, τό Α καί τό Ω», δηλαδή εἶναι τό ἴδιο πρόσωπο αὐτός πού ἦρθε καί αὐτός πού θά ἔρθει, ἔτσι καί στήν Ἐκκλησία γιορτάζουμε τό πέρασμα τοῦ χρόνου καί ταυτόχρονα γιορτάζουμε τήν ἔλευση τοῦ νέου χρόνου. Ἀκόμη καί μέσα στά ἀπλά λειτουργικά πλαίσια τῆς Ἐκκλησίας μας, ὅπως στήν ἀκολουθία τοῦ ἔσπερινου, ὅταν δῦει ὁ ἥλιος μαζευόμαστε στό ναό καί ὑμνοῦμε καί εὐχαριστοῦμε τό Θεό διηγούμενοι τά μεγαλεῖα τοῦ Θεοῦ καί πῶς ὁ Θεός δημιούργησε τόν κόσμο ἐκ τοῦ μηδενός μέ τόση σοφία καί μεγαλοπρέπεια γιά τόν ἀνθρώπο. Καί τήν ἴδια ὥρα πού εὐχαριστοῦμε γιά τή δύση τοῦ ἡλίου ταυτό-

χρονα δοξολογοῦμε καί τό Θεό διότι δεχόμαστε καί τήν ἀνατολή τῆς νέας ἡμέρας ἐφόσον γιορτάζουμε πλέον τήν ἔναρξη τῆς ἐπόμενης. Μέ τό τροπάριο τοῦ ἔσπερινου «Φῶς ἰλαρόν ἁγίας δόξης, ἀθανάτου Πατρός, οὐρανίου, ἁγίου, μάκαρος, Ἰησοῦ Χριστέ. Ἐλθόντες ἐπί τήν ἡλίου δύσιν, ἰδόντες φῶς ἔσπερινόν, ὑμνοῦμεν Πατέρα, Υἱόν καί Ἅγιον Πνεῦμα Θεόν...» οἱ ἄνθρωποι τῆς Ἐκκλησίας βιώνουμε ὄχι μόνο τήν ἀπλή ὠρολογιακή δύση τῆς ἡμέρας ἀλλά ταυτόχρονα βλέπουμε καί προσδοκοῦμε καί βιώνουμε τήν παρουσία τοῦ ἰλαροῦ φωτός τοῦ Πατρός καί τοῦ Υἱοῦ καί τοῦ Ἁγίου Πνεύματος στή ζωή μας. Δέν μᾶς ἀφήνει δηλαδή ἡ Ἐκκλησία νά ζήσουμε αὐτή τήν κατάθλιψη τῆς ἀπώλειας μίας μέρας ἀφοῦ ταυτόχρονα μᾶς δίνει τήν παρηγοριά τῆς παρουσίας τοῦ Φωτός τῆς Ἁγίας Τριάδος. Ὅλη ἡ ζωή τῆς Ἐκκλησίας μας εἶναι μιά ταυτόχρονη παρουσία δυό ἀντιθέτων φαινομενικά πραγμάτων. Ἐκεῖ πού πεθαίνει κανεῖς βρίσκει τήν ἀνάσταση καί τή ζωή, ἐκεῖ πού στερεῖται βρίσκει πλοῦτο, ἐκεῖ πού ἀγρυπνᾷ βρίσκει πύο μεγάλη ξεκούραση, ἐκεῖ πού νηστεύει βρίσκει τήν πύο μεγάλη εὐχαρίστηση, ἐκεῖ πού πωχαίνει γιά τό Χριστό γίνεται πλούσιος, ὅπου ὑπάρχει ὁ Χριστός τό σκότος γίνεται φῶς καί ἡ κόλαση παράδεισος. Μποροῦμε νά παρομοιάσουμε καί τή ζωή μας μέσα σ'αὐτό τόν κόσμο σάν ἕνα ταξίδι. Λέει ἕνας Ἅγιος «νά ξέρεις ὅτι σ'αὐτό τόν κόσμο εἶσαι ἕνας διαβάτης, ἕνας περαστικός καί ὄχι ἕνα πολίτης» καί γνωρίζοντας ὅτι δέν εἶσαι μόνιμος σ'αὐτό τόν κόσμο τότε θά μπορέσεις νά καταλάβεις πῶς θά ἀξιοποιήσεις τά γεγονότα τοῦ παρόντος κόσμου. Αὐτά δέν εἶναι γιά νά μᾶς πιάνει ἡ κατάθλιψη, αὐτό τό γεγονός πού ἐξελίσσεται σέ ψυχική νόσο, ἀλλά ξεκινᾷ πολλές φορές ἀπό πνευματικές αἰτίες, ὅτι δηλαδή ὅλα γύρω μας μᾶς φαίνονται μαῦρα, τά πάντα γύρω μας μυρίζουν θάνατο καί μοιάζουν

σάν νά μὴν ἔχουν νόημα. Καί αὐτό φαίνεται ἔντονα στοὺς νέους, οἱ ὅποιοι δέν εὐχαριστιοῦνται μέ τίποτα καί δέν προσδοκοῦν τίποτα. Ἡ πραγματικότητα τοῦ σύγχρονου κόσμου εἶναι θλιβερή. Ἀπό παντοῦ βομβαρδιζόμαστε μέ εἰδήσεις οἱ ὁποῖες εἶναι καταθλιπτικές καί αὐτό ἐπιδρᾷ ἄσχημα στήν ψυχολογία μας ἔστω καί ὑποσυνειδητά καί μᾶς καλλιεργεῖ τό φόβο γιά τήν πορεία μας μέσα στό χρόνο τοῦ κόσμου τούτου. Βέβαια βρῖσκουμε τρόπο νά ξεχνιόμαστε καί νά ξεγελοῦμε τόν ἑαυτό μας, ὅμως στό βάθος τῆς καρδιάς μας δέν εἶναι εὔκολο νά εἰσχωρήσουμε καί νά ἀλλάξουμε τά γεγονότα. Ἀκόμη ξέρουμε πῶς βαδίζουμε πρὸς τό τέλος καί τό τέλος εἶναι γιά ὅλους μας κάτι φοβερό. Γιά τήν ἐκκλησία ὅμως τό τέλος δέν εἶναι καθόλου φοβερό ἀλλά εἶναι ἄκρως χαρούμενο καί αἰσιόδοξο γιατί στό τέλος τοῦ χρόνου εἶναι ὁ ἴδιος ὁ Χριστός. Κι ὅταν ἔμεῖς πού ταξιδεύουμε μέσα σ'αὐτό τό χρόνο μέ τίς ποικίλες τρικυμίες βλέπουμε στό τέλος τοῦ χρόνου καί τοῦ δικοῦ μας χρόνου ἀλλά καί ὁλόκληρου τοῦ κόσμου τόν ἴδιο τό Χριστό, τότε λαμβάνει τό τέλος γιά μᾶς μία μεγάλη ὠφέλεια καί χαρά.

Ὅταν κανεῖς στό τέλος τοῦ χρόνου δέν βλέπει τό χάος, ἀλλά τόν Κύριό μας τότε τά πάντα μεταμορφώνονται. Καί εἶναι πολύ σπουδαῖο τό γεγονός ὅτι ἡ Ἐκκλησία βλέπει τήν πορεία τῆς ἀκριβῶς μέσα στό χρόνο σαν ἓνα εὐχάριστο ταξίδι τό ὁποῖο εἶναι μέν ἐπικίνδυνο καί πολύπλοκο, ἀλλά ἀποβλέποντας στό τέλος, λαμβάνει μεγάλη αἰσιοδοξία, ἀφοῦ κανένα ἐμπόδιο δέν εἶναι δυνατό νά μᾶς σταματήσει. Στό Σύμβολο τῆς πίστεως λέμε «Προσδοκῶ Ἀνάστασιν νεκρῶν» δέν λέμε πιστεύω στήν ἀνάσταση τῶν νεκρῶν, ἀλλά τήν περιμένουμε μέ λαχτάρα γιατί εἶναι ἓνα γεγονός ἄκρως αἰσιόδοξο καί εὐχάριστο, δηλαδή ἡ παρουσία τοῦ Χριστοῦ στόν κόσμο εἶναι τό

τέλος τῆς Ἱστορίας. Αὐτό σημαίνει ὅτι δέν καταργεῖ τήν Ἐκκλησία οὔτε ἐκμηδενίζει τόν ἄνθρωπο, ἀλλά κατεξοχήν μας ὁλοκληρώνει γιατί ἡ παρουσία τοῦ Χριστοῦ στά ἔσχατά του χρόνου ἀποτελεῖ γιά τήν Ἐκκλησία τήν ἀπαρχή τῆς αἰωνίου Βασιλείας τοῦ Θεοῦ σ'αὐτό τόν κόσμο.

Ὅταν τελούμε τά μυστήρια τῆς Ἐκκλησίας ἀρχίζουμε εὐλογοῦντες τή Βασιλεία τοῦ Πατρὸς καί τοῦ Υἱοῦ καί τοῦ Ἁγίου Πνεύματος. Αὐτόματα σάν νά βρισκόμαστε σ'ἓνα ἄλλο πνευματικό χώρο, σέ μία καινούρια κτήση, ὅπου τά πάντα παύουν. Ὅπως λέμε καί στό Χερουβικό ὕμνο «πάσαν τήν βιοτικήν ἀποθώμεθα μέριμναν», διότι βρισκόμαστε ἐνώπιον τῆς Ἁγίας Τριάδος καί εἰκονίζουμε τά Χερουβεῖμ καί τά Σεραφεῖμ καί τίς οὐράνιες

δυνάμεις καί μέσα στό χώρο ὅπου ἐκφράζεται ἡ Ἐκκλησία πού εἶναι κατεξοχήν τό Μυστήριο τῆς Θείας Εὐχαριστίας: Ἐκεῖ δέν μπορεῖ νά μπεῖ τίποτα ἀφοῦ τά πάντα καταργοῦνται καί ὁ χρόνος καί ὁ χώρος καί οἱ περιστάσεις ἐκμηδενίζονται καί παραμένει μόνο ἡ παρουσία τοῦ Πατρὸς καί τοῦ Υἱοῦ καί τοῦ Ἁγίου Πνεύματος.

Ἕνας μοναχὸς ἀρχάριος τήν περίοδο τῶν πνευματικῶν ἀγώνων τόν ἔπνιγαν οἱ λογισμοί, κυρίως στήν ψυχική σφαῖρα, δηλαδή ἡ ψυχὴ τοῦ δεχόταν τόν πνιγμό τῶν δαιμονικῶν προσβολῶν καί ἔτσι ἡ ζωὴ στό μοναστήρι τοῦ φαινόταν καταθλιπτική, δύσκολη καί δέν ὑπῆρχε διέξοδος ἀφοῦ τά πάντα ἦταν σκοτεινά μπροστά του, ἡ ψυχική του διάθεση βρισκόταν σ'ἓνα πνευματικό σκοτάδι καί μέσα σ'αὐτό τό σκοτάδι προσπαθοῦσε νά προσευχηθεῖ καί νά βρεῖ μία ἄκρη. Τότε ἦταν ἡ ἀκολουθία τοῦ ἑσπερινοῦ. Ἐτσι ὅπως ἀπεγνωσμένα πάλευε μέσα σ'αὐτή τή θάλασσα τῶν λογισμῶν καί πρόφερε τήν εὐχή τότε ὁ Θεὸς τοῦ ἔδωσε μία ἐμπειρία διὰ τῆς θεί-

ας χάριτος. Τότε ακούγοντας τόν ιερέα νά ἀρχίζει τόν ἑσπερινό λέγοντας «εὐλογητός ὁ Θεός ἡμῶν πάντοτε νῦν καί ἀεί καί εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων» τότε αὐτή ἡ φράση γι' αὐτόν ἦταν μία ἀποκάλυψη διότι διὰ τῆς θείας χάριτος ὁ ἄνθρωπος γεύεται τὴν πείρα τῆς αἰωνιότητος. Κατάλαβε διὰ τῆς ἐμπειρίας ὅτι ὁ ἄνθρωπος εὐρισκόμενος σέ σχέση μέ τὸ Θεό καί εὐλογώντας τὸ Θεό ἐπεκτείνεται εἰς τοὺς αἰῶνες, γίνεται ἄπειρος καί αὐτός ὅπως ὁ Θεός. Καί κάθε φράση πού λέει, κάθε πράξη πού κάνει καί μόνο ἡ στάση του καί ἡ παραμονή τοῦ σ' αὐτό τό χωρὸ τόν πνευματικό ἐπεκτείνεται στοὺς αἰῶνες τῶν αἰώνων γιατί ἀπευθύνεται πρὸς τὸ Θεό. Ἔτσι βγήκε ἀπὸ τὴ σκοτεινὴ ἀτμόσφαιρα πού βρισκόταν σ' ἕνα πνευματικό φῶς καί κατάλαβε ὅτι τὰ ὅρια τῆς υπάρξεως τοῦ εἶναι ἴσα μέ τὰ ὅρια τῆς υπάρξεως τοῦ Θεοῦ κατὰ χάρη. Μία αισιοδοξία κατέλαβε τὴ ψυχὴ του γιατί κατέλαβε τὴν αἴσθησι τῆς νίκης τοῦ χρόνου. Ἡ Ἐκκλησία δέν νικάται ἀπὸ τὰ γεγονότα τοῦ κόσμου αὐτοῦ καί δέν φοβάται ὅτι καί ἂν συμβαίνει, ὄχι γιατί ἔχει κοσμικὴ δύναμη ἀφοῦ δέν πρέπει νά στηρίζεται ἢ νά ταυτίζεται μέ τὴν κοσμικὴ ἐξουσία ἀφοῦ πρέπει νά πορεύεται κατὰ μίμησιν τοῦ Ἰησοῦ Χριστοῦ. Ἐπομένως δέν θέλει τὴν κοσμικὴ φαντασία ἀλλὰ θέλει αὐτὴ τὴν παρουσία τοῦ γεγονότος τοῦ Χριστοῦ μέσα της. Αὐτὸ εἶναι πού καθιστᾷ τὴν Ἐκκλησίαν ἀήττητη, διότι πορεύεται διὰ τοῦ δρόμου τοῦ Χριστοῦ καί διὰ τῆς χάριτος τοῦ Ἁγίου Πνεύματος. Ἔτσι κι ἐμεῖς, ζώντας μέσα στὴν Ἐκκλησίαν μεγαλώνουμε, προχωροῦμε, τελειοποιούμεθα καί ἔρχεται ὥρα πού ἡ μητέρα Ἐκκλησία μᾶς γεννᾷ σ' ἕνα θεῖο τοκετό καί μᾶς παραδίδει στὰ χέρια τοῦ Βασιλέως Χριστοῦ.

Ἐπειδὴ κόσμος γιὰ τοὺς πατέρες εἶναι τὸ σαρκικό φρόνημα, τὰ πάθη καί οἱ ἁμαρτίες, ἔτσι οἱ ἄνθρωποι τῆς Ἐκκλησίας δέν εἶναι κόσμος ἀκόμη κι ἂν ζοῦν σ' αὐτόν, εἶναι οἱ ἄνθρωποι γιὰ τοὺς ὁποίους ὁ Χριστός ἀπέθανε. Ἐπομένως ἐπειδὴ εἴμαστε τέκνα τοῦ Θεοῦ, καί τῆς Ἐκκλησίας, πρέπει νά λέμε τὰ πράγματα ὡς ἔχουν καί εἴμαστε ἄφρονες ὅταν πιστεύουμε πὺς θὰ ζήσουμε ἐδῶ αἰώνια. Βέβαια ἡ Ἐκκλησία δέν μᾶς βουλιάζει στὴν

ἀπελπισία ἀλλὰ μᾶς βγάζει πρὸ πάνω ἀπὸ ὅ,τι εἴμαστε προηγουμένως. Μᾶς διδάσκει πὺς ἐμεῖς δέν εἴμαστε πλασμένοι γι' αὐτό τὸν κόσμον, ἀλλὰ ὑπάρχει ἕνας ἄλλος τοῦ ὁποίου εἴμαστε πολῖτες. Εἶναι μία ἀπάτη νά ξεγελιόμαστε ἀπὸ τὰ ὠραία πού βλέπουμε γύρω μας καί νά ξεχνοῦμε ὅτι ὑπάρχει κάτι πρὸ ὠραίο καί οὐσιαστικό ἀπὸ τὰ ὠραία τοῦ παρόντος κόσμου. Γιατί ἂν μείνουμε στὸν ἐπίγειο αὐτὸν κόσμον κλείνουμε τὸν ἑαυτὸ μας σ' ἕνα πνευματικό θάνατο, ἐνῶ ἂν βγοῦμε ἔξω ἀπὸ τὰ ὅρια τοῦ παρόντος τότε μποροῦμε νά ἀναπνεύσουμε τὸ ὄξυγόνο τῆς οὐράνιας Βασιλείας τοῦ Θεοῦ.

Ὁ Χριστὸς μᾶς ἀπηύθυνε τὸ λόγο του σ' ἕνα σύγχρονο Ἅγιο, τὸν Ἅγιο Σιλουανό: «κράτα τὸ νοῦ σου στὸν Ἄδη καί μὴν ἀπελπίζεσαι» Αὐτὸς εἶναι ὁ λόγος τοῦ Θεοῦ, ἰδιαίτερα σήμερα. Δηλαδή κράτα τὸν ἑαυτὸ σου μέσα στὸν Ἄδη, μὴ φοβάσαι τὸν Ἄδη, ἄσε τὸν ἑαυτὸ σου ἐκεῖ γιατί ἐκεῖ εἶναι τὸ ὄριο, εἶναι τὸ ἔσχατο ὄριο τῆς ἀπώλειας, τῆς ἀβύσσου. Κράτησε ὅμως μόνο ἕνα σχοινί, μὴν ἀπελπίζεσαι, νά ἔχεις τὴν ἐλπίδα σου στό Χριστό. Ἔτσι λοιπὸν ἡ πορεία μας, ἡ ζωὴ μας, ὁ κόπος στὴ ζωὴ μας μέ τίς θλίψεις παίρνει ἐνίσχυση ἀπὸ τὸ λόγο τοῦ Θεοῦ. Καί τὸ πέρασμα τοῦ χρόνου, τὸ πέρασμα τῶν ἡμερῶν, τὸ τελείωμα τῆς ζωῆς μας καί τοῦ χρόνου μας καί ἡ ἔναρξη τοῦ ἄλλου χρόνου φωτίζεται μόνο μέ τὴν ἐλπίδα στό Θεό. Τὸ «μὴν ἀπελπίζεσαι, ἀλλὰ νά ἔχεις τὴν ἐλπίδα σου σέ Μένα» σημαίνει, μὴ φοβάσαι γιατί ἐγὼ νίκησα τὸ χρόνο καί μαζί μέ τὸ χρόνο νίκησα καί τίς περιστάσεις τοῦ χρόνου, νίκησα καί τὰ γεγονότα τοῦ χρόνου καί ὅτιδήποτε ὑπῆρξε σ' αὐτό τὸ χρόνο» διότι ὅλα αὐτὰ εἶναι μὴ μένοντα. Ὅλα ἐκμηδενίζονται ὅταν ὁ ἄνθρωπος ἔρθει στό χωρὸ τῆς αἰωνίου Βασιλείας τοῦ Θεοῦ. Οἱ Ἅγιοι, ἔζησαν καί ζοῦν τὴν ἐμπειρία αὐτὴ καί ξέρουν ὅτι τὸ νά ἀκολουθεῖ κανεὶς τὸν Χριστό σημαίνει αὐτὴ τὴ μαρτυρικὴ ὁδὸ διὰ μέσου τοῦ Σταυροῦ, καί τοῦ θανάτου στὸν παρόντα κόσμον καί ὄχι σέ φανταστικούς κόσμους καί ἐν συνέχειαν στὴ μετοχὴ τους αἰώνια πλέον στὴν ἀνάστασι τοῦ Χριστοῦ.

(ἀπόσπασμα ἀπομαγνητοφωνημένης ὁμιλίας)

Τοῦ ἐν Ἁγίοις Πατρός ἡμῶν Ἀντωνίου τοῦ Μεγάλου

ΠΑΡΑΙΝΗΣΕΙΣ ΠΕΡΙ ΗΘΟΥΣ ΑΝΘΡΩΠΩΝ ΚΑΙ ΧΡΗΣΤΗΣ ΠΟΛΙΤΕΙΑΣ

Οἱ ἄνθρωποι καταχρηστικῶς λέγονται λογικοί. Δέν εἶναι δέ λογικοί ἐκεῖνοι πού ἔμαθαν τούς λόγους καί τά βιβλία τῶν παλαιῶν σοφῶν, ἀλλά ἐκεῖνοι πού ἔχουν λογική ψυχή καί μποροῦν νά διακρίνουν, ποιό εἶναι τό καλό, καί ποιό εἶναι τό κακό, καί οἱ ὅποιοι, τά μέν πονηρά καί ψυχολαβή ἀποφεύγουν, τά δέ ἀγαθά καί ψυχοφελή τηροῦν μέ ζήλο καί μέ ἐπιμέλεια. Καί, ἐνῶ κάνουν αὐτά, ἐκφράζονται πρὸς τόν Θεό μέ πολλή εὐγνωμοσύνη. Μόνοι αὐτοί πρέπει νά λέγονται ἀληθινά λογικοί ἄνθρωποι.

Ὁ ἀληθινά λογικός ἄνθρωπος μία φροντίδα ἔχει, τό πῶς νά ὑπακούει καί νά ἀρέσει στόν Θεό τῶν ὄλων, καί σ' αὐτό καί μόνο νά παιδαγωγεῖ τήν ψυχή του, ὥστε νά εὐαρεστήσει τόν Θεό, ἐκφράζοντας τήν εὐγνωμοσύνη του γιά τήν τόσο ἐξαιρετική καί τόσο πλούσια πρόνοιά του καί γιά τήν διοίκηση τῶν πάντων, ὅποια κι' ἂν συμβεῖ νά εἶναι αὐτή κατά τή διάρκειά του βίου. Διότι εἶναι ἀνάρμοστο τούς μέν για-

τρούς νά εὐχαριστοῦμε γιά τήν ὑγεία τοῦ σώματος, ὅταν μᾶς δίδουν φάρμακα πικρά, ἂν καί δέν μᾶς ἀρέσουν, στόν δέ Θεό νά γινόμαστε ἀχάριστοι ἐξ αἰτίας ἐκείνων, πού μᾶς φαίνονται δυσάρεστα καί νά μήν ἀναγνωρίζουμε, ὅτι ὅλα γίνονται, ὅπως πρέπει καί πρὸς

τό συμφέρον μας καί σύμφωνα μέ τήν πρόνοιά Του. Ἀναμφίβολα ἡ γνώση τοῦ Θεοῦ καί ἡ πίστη πρὸς τόν Θεό εἶναι σωτηρία καί τελειότης τῆς ψυχῆς. Τήν ἐγκράτεια καί τήν ἀνεξικακία καί τήν σωφροσύνη καί τήν καρτερία καί τήν ὑπομονή καί τά ὅμοια αὐτῶν, παραλάβουμε ἀπό τόν Θεό, ὡς τίς μεγαλύτερες καί πλήρεις ἀρετῆς δυνάμεις, οἱ ὅποιες ἀντιτάσσονται καί ἀντιστέκονται καί βοηθοῦν στά δύσκολα περιστατικά, πού προέρχονται ἀπό τήν

ἀπέναντι ἐχθρική παράταξη τοῦ διαβόλου, τίς ὅποιες δυνάμεις, ἐάν τίς ἐξασκοῦμε καί τίς ἔχουμε πρόχειρες, ἀντιλαμβανόμεθα, ὅτι πλέον κανένα δύσκολο ἢ ὀδυνηρό ἢ ἀφόρητο γεγονός δέν συμβαίνει σ' ἐμάς, σκεπτόμενοι,

ὅτι ὅλα εἶναι ἀνθρώπινα καὶ νικῶνται ἀπὸ τίς ἀρετές, πού βρῖσκονται ἐντός μας. Αὐτό δέν τό λαμβάνουν ὑπ' ὄψιν οἱ ἀνόητοι στήν ψυχή. Οὔτε βέβαια σκέπτονται, ὅτι ὅλα γίνονται καλῶς καὶ ὅπως πρέπει πρὸς τό συμφέρον μας, γιά νά λάμψουν οἱ ἀρετές καὶ νά στεφανωθοῦμε ἀπό τόν Θεό.

Τήν ἀπόκτηση τῶν χρημάτων καὶ τήν πλούσια μεταχείριση τους, νά τήν σκέπτεσαι μόνο σάν ὀλιγόχρονη φαντασία καὶ νά γνωρίζεις, ὅτι ἡ ἐνάρετη πολιτεία, πού καὶ στόν Θεό ἀρέσει, διαφέρει ἀπό τόν πλοῦτο. Ὃταν αὐτό τό μελετᾷς σταθερά καὶ τό ἔχεις στήν μνήμη σου, δέν θά στενάξεις οὔτε θά θρηνησεις οὔτε θά κατηγορήσεις κανένα, ἀλλά θά εὐχαριστήσεις γιά ὅλα τόν Θεό, βλέποντας ὅτι ἐκείνοι, πού εἶναι χειρότεροι ἀπό σένα, στηρίζονται στά λόγια καὶ τά χρήματα. Διότι πραγματικά κάκιστο πάθος τῆς ψυχῆς εἶναι καὶ ἡ ἐπιθυμία καὶ ἡ δόξα καὶ ἡ ἄγνοια.

Ὁ λογικός ἄνθρωπος, ἐκείνος ὁ ὁποῖος ὁ ἴδιος ἐξετάζει τόν ἑαυτό του, δοκιμάζει ποιὰ εἶναι γι' αὐτόν τά ἀρμόζοντα καὶ τά συμφέροντα καὶ ποιὰ εἶναι τά οἰκεία πρὸς τήν ψυχή καὶ ὠφέλιμα, ποιὰ δέ εἶναι ξένα πρὸς αὐτήν. Καί ἔτσι ἀποφεύγει ἐκεῖνα, πού βλάπτουν τήν ψυχή, καθὼς εἶναι ἀνάρμοστα καὶ τόν χωρίζουν ἀπό τήν ἀθανασία.

Ὅσο πό μετρημένη περιουσία ἔχει κανεῖς, τόσο εὐτυχέστερος εἶναι, διότι δέν φροντίζει γιά πολλά· γιά ὑπηρετές, γιά καλλιεργητές τῆς γῆς καὶ ἀπόκτηση ζῶων. Διότι, μέ τό νά ἀφιερώνουμε τούς ἑαυτούς μας σ' αὐτά καὶ μέ τό νά περιπίπτουμε στίς δυσβάστακτες καταστάσεις, πού συμβαίνουν ἐξ αἰτίας αὐτῶν, κατηγοροῦμε τόν Θεό. Ἀπό δέ τήν αὐτοπροαίρετη ἐπιθυμία μας ποτίζεται ὁ θάνατος καὶ παραμένουμε μέσα στό σκοτάδι τοῦ βίου, ἐξαπατῶμενοι ἀπό τίς ἀμαρτίες, δίχως νά λάβομε γνώση τοῦ ἑαυτοῦ μας.

Δέν πρέπει κανεῖς νά λέει ὅτι δέν εἶναι δυνατόν στόν ἄνθρωπο νά ἐπιτύχει τόν ἐνάρετο βίο, ἀλλά ὅτι δέν εἶναι εὐκόλο. Οὔτε ἀπό τούς ὁποιοσδήποτε τυχαίους προσλαμβάνεται εὐκόλα αὐτό. Τοῦ ἐναρέτου δέ βίου γίνονται μέτοχοι, ὅσοι ἀπό τούς ἀνθρώπους εἶναι εὐσεβεῖς καὶ ἔχουν νοῦ θεοφιλή, πού ἀγαπᾷ τόν Θεό. Διότι ὁ κοινός νοῦς εἶναι κο-

σμηκός καὶ μεταβαλλόμενος, παρέχοντας διανοήματα καὶ ἀγαθὰ καὶ κακά. Ἀλλοιώνεται ὡς πρὸς τή φύση καὶ μεταβάλλεται ὡς πρὸς τήν ὕλη. Ὁ δέ θεοφιλής νοῦς εἶναι τιμωρός τῆς κακίας, ἡ ὁποία γίνεται ἐκούσια ἀπό τούς ἀνθρώπους ἐξ αἰτίας τῆς ραθυμίας τους.

Οἱ ἀπαιδευτοὶ καὶ ἀμαθεῖς θεωροῦν τούς θεῖους λόγους γελοῖο πρᾶγμα καὶ δέν θέλουν νά τούς ἀκοῦν, ἐπειδὴ ἐλέγχεται ἡ ἀπαιδευσία τους καὶ θέλουν νά εἶναι ὅλοι ὅμοιοι μ' αὐτούς. Κατά τόν ἴδιο τρόπο κι' ἐκείνοι πού εἶναι ἀκόλαστοι ὡς πρὸς τόν βίο καὶ τούς τρόπους, φροντίζουν νά εἶναι ὅλοι χειρότεροί τους, ἐπειδὴ νομίζουν, ὅτι θά ἐξασφαλίσουν γιά τόν ἑαυτό τους τό ἀτιμώρητο, ἔνεκα τοῦ πλήθους τῶν κακῶν ἀνθρώπων. Χάνεται καὶ σκοτίζεται ἡ χαύνη ψυχή ἀπό τήν κακία, ἡ ὁποία ἔχει μέσα της ἀσωτία, ὑπερηφάνια, ἀπληστία, ὀργή, αὐθάδεια, μανία, φόνο, θρήνο, φθόνο, πλεονεξία, ἀρπαγή, πόνο, ψεῦδος, ἡδονή, νωθρότητα, λύπη, δειλία, ἀσθένεια, μίσος, κατηγορία, ἀδυναμία, πλάνη, ἄγνοια, ἀπάτη, λήθη τοῦ Θεοῦ. Μ' αὐτά καὶ μέ τά ὅμοια αὐτῶν τιμωρεῖται ἡ ἀθλία ψυχή, ἡ ὁποία χωρίζει τόν ἑαυτό της ἀπό τόν Θεό.

Ἐκείνοι, οἱ ὁποῖοι θέλουν νά ἀσκήσουν τόν ἐνάρετο καὶ εὐλαβῆ καὶ ἐπιφανῆ βίο, ὀφείλουν νά διακρίνονται, ὄχι ἀπό τό ἐπίπλαστο ἦθος ἢ τόν ψεύτικο τρόπο ζωῆς, ἀλλά καθὼς οἱ ἔμπειροι καλλιτέχνες ἀπό τούς ζωγράφους καὶ τούς ἀγαλματοποιούς, ἐπιδεικνύουν ἐκ τῶν ἰδίων τους ἔργων τόν ἐνάρετο καὶ θεοφιλή τρόπο τῆς ζωῆς τους καὶ σάν παγίδες, ἀποστρέφονται ὅλες τίς πονηρές ἡδονές.

Ὁ πλούσιος καὶ ὁ καταγόμενος ἀπό εὐγενές γένος, ὁ ὁποῖος στερεῖται παντελῶς ψυχικῆς καλλιέργειας καὶ ἐναρέτου πολιτείας, γιά ἐκείνους πού σκέπτονται σωστά, εἶναι δυστυχῆς, ὅπως κι' ἐκείνος, πού ἔνεκα τῆς τύχης του εἶναι πτωχός ἢ δοῦλος, ὅταν βρίσκεται στολισμένος μέ καλλιέργεια καὶ ἐνάρετο τρόπο ζωῆς εἶναι μακάριος. Ὃπως δέ οἱ ξένοι περιπλανῶνται καὶ χάνονται στούς δρόμους, ἔτσι κι' ἐκείνοι, πού δέν ἐπιμελοῦνται τοῦ ἐναρέτου τρόπου ζωῆς, χάνονται, ἐξαπατῶμενοι ἀπό τήν ἐπιθυμία.

Λόγος Ἀγίου Ἰωάννη τοῦ Χρυσοστόμου

Ὁ πλοῦτος καί ἡ φτώχεια

Ἄς μή νομίζουμε ὅτι ὁ πλοῦτος εἶναι μεγάλο ἀγαθό. Μεγάλο ἀγαθό δέν εἶναι τό ν' ἀποκτήσει κανεῖς χρήματα, ἀλλά φόβο Θεοῦ. Ἕνας δίκαιος ἄνθρωπος, πού γιά τήν ἀρετή του ἔχει πολλή παρησια ἐνώπιον τοῦ Θεοῦ, ἀκόμα κι ἂν εἶναι ὁ φτωχότερος ἀπ' ὅλους, μπορεῖ ν' ἀντιμετωπίσει κάθε συμφορά. Στίς περιπτώσεις πού τά χρήματα εἶναι ἄχρηστα, ἕνας ἅγιος κατορθώνει τά ἀκατόρθωτα, φτάνει μόνο νά ὑψώσει τά χέρια του στόν οὐρανό καί νά ζητήσει τήν ἐπέμβαση τοῦ Θεοῦ. Σᾶς θυμίζω ἕνα χαρακτηριστικό σχετικό περιστατικό ἀπό τίς Πράξεις τῶν Ἀποστόλων:

Οἱ ἀπόστολοι Πέτρος καί Ἰωάννης ἀνέβαιναν μιά μέρα μαζί στό ναό. Ἦταν τρεῖς τό ἀπόγευμα, ὥρα προσευχῆς. Μπροστά στήν πύλη τοῦ ναοῦ, πού λεγόταν ὠραία, ἔφερναν ἕναν ἄνθρωπο ἐκ γενετῆς χωλό καί τόν ἔβαζαν ἐκεῖ κάθε μέρα γιά νά ζητάει ἐλεημοσύνη. Μόλις, λοιπόν, εἶδε τόν Πέτρο καί τόν Ἰωάννη ἔτοιμους νά μποῦν στό ναό, τούς

ζήτησε ἐλεημοσύνη. Ὁ Πέτρος τοῦ εἶπε: «Κοίταξέ μας». Ὁ χωλός τούς κοίταξε μέ προσοχή, περιμένοντας κάτι νά πάρει ἀπ' αὐτούς. Μά ὁ Πέτρος εἶπε: «Χρήματα ἀσημένια καί χρυσά δέν ἔχω. Ὅ,τι ὅμως ἔχω, αὐτό σοῦ δίνω. Στό ὄνομα τοῦ Ἰησοῦ Χριστοῦ τοῦ Ναζωραίου, σήκω καί περπάτα!». Καί πιάνοντας τον ἀπό τό δεξιό χέρι, τόν σήκωσε. Ἐκεῖνος τότε, μ' ἕνα πῆδημα, στάθηκε ὀρθιος καί ἄρχισε νά περπατάει. Ὑστερα μῆκε μαζί μέ τούς ἀποστόλους στό ναό, δοξάζοντας τό Θεό (Πράξ. 3:1-8).

«Χρήματα ἀσημένια καί χρυσά δέν ἔχω», εἶπε ὁ Πέτρος. Ποιά λόγια εἶναι σεμνότερα ἀπ' αὐτά; Τί μακαριότητα καί τί πλοῦτο κρύβουν μέσα τους! Ἄλλοι καμαρώνουν γιά τά αντίθετα, λέγοντας μέ καυχησιά: «Ἐχω τόσα καί τόσα χρυσά τάλαντα, τόσα στρέμματα γῆς, τόσα σπίτια, τόσα ζῶα».

Ὁ Πέτρος, μὴ ἔχοντας ἀπολύτως τίποτα, ὄχι μόνο δέν πνίγεται ἀπό τή φτώχεια του, ἀλλά καί στολίζεται μ' αὐτήν. Ἔτσι, λοιπόν, μπορεῖς, χω-

ρίς νά ἔχεις τίποτα, νά τά ἔχεις ὅλα δικά σου· καί ἔχοντας τά πάντα, νά μήν ἔχεις τίποτα. Γιατί ὅποιος θεωρεῖ τήν περιουσία του κοινή, ὄχι μόνο δική του, καί τή μοιράζεται μέ τούς ἄλλους, ἔχει καί τή ξένη περιουσία δική του, γιατί ἀπ' ὅλους θά πάρει ὅ,τι χρειάζεται. Ἐνῶ ἐκεῖνος πού θεωρεῖ τόν ἑαυτό του κύριο τῶν πραγμάτων του καί δέν δίνει σέ κανένα τίποτα, ὄχι μόνο δέν θά πάρει τό παραμικρό ἀπό τούς ἄλλους, μά οὔτε καί τά δικά του δέν κατέχει, ἀφοῦ ἀνήκουν τελικά ὄχι τόσο σ' αὐτόν, ὅσο στούς κλέφτες καί τούς δανειστές καί τούς κληρονόμους.

Ἐόδεψε, λοιπόν, τά χρήματά σου, γιά νά ἔχεις τά πάντα δικά σου. Ὅπως ἐκεῖνος πού ἐλέγχεται ἀπό τή συνείδησή του γιά τή διάπραξη παρανομιῶν, εἶναι ταλαίπωρος, ἔτσι κι ἐκεῖνος πού ἔχει καθαρή τή συνείδησή του, ἀκόμα κι ἂν φοράει κουρέλια ἢ παλεύει μέ τήν πείνα, εἶναι πιά εὐθυμος ἀπ' αὐτούς πού ξεφαντώνουν.

Τά χρήματα νά ἔχεις γιά ν' ἀνακουφίζεις ἀπό τή φτώχεια, ὄχι γιά νά διαπραγματεύεσαι μέ τή φτώχεια. Ἐσύ, ὅμως, δανειζοντας χρήματα μέ τόκο στόν φτωχό συνάνθρωπό σου, τοῦ ἐτοιμάζεις μεγαλύτερη συμφορά. Κάνε αὐτή τή συναλλαγή, δέν σέ ἐμποδίζω, ἀλλά γιά τή βασιλεία τῶν οὐρανῶν. Ὡς ἀντάλλαγμα τῆς βοήθειας, πού προσφέρεις, μήν πάρεις τόκο, ἀλλά τήν αἰώνια ζωή. Γιατί γίνεσαι μικρολόγος καί χάνεις κάτι τόσο μεγάλο γιά λίγα χρήματα, πού χάνονται; Γιατί ἀφήνεις τό Θεό καί ἐπιδιώκεις τό κέρδος; Γιατί παραβλέπεις τόν πλούσιο Κύριο καί κυνηγᾷς τόν φτωχό ἄνθρωπο; Ὁ Κύριος θά σοῦ ἀνταποδώσει κάθε εὐεργεσία πού κάνεις, ἐνῶ ὁ ἄνθρωπος στενοχωριέται, ὅταν ἐπιστρέφει ὅ,τι τοῦ δάνεισες. Αὐτός δύσκολα σοῦ δίνει καί τό ἕνα ἑκατοστό ἀπό τά δανεικά, ἐνῶ Ἐκεῖνος ἑκατονταπλάσια σοῦ ἀνταποδίδει καί τήν ἀθανασία σοῦ χαρίζει. Αὐτός σοῦ δίνει τά δανεικά μέ βαρυγγῶμα καί βρισιές, ἐνῶ Ἐκεῖνος σοῦ ἀνταποδίδει τίς ἀγαθοεργίες μέ ἐπαίνους καί ἐγκώμα. Αὐτός νιώθει γιά σένα μίσος, ἐνῶ Ἐκεῖνος σοῦ ἐτοιμάζει μέ ἀγάπη στεφάνια δόξας. Αὐτός ἀπρόθυμα σοῦ δίνει σ' αὐτή τή ζωή ὅ,τι σοῦ χρωστάει, ἐνῶ Ἐκεῖνος πρόθυμα σοῦ δίνει καί σ' αὐτή τη ζωή καί στήν ἄλλη

ὄσα δέν σοῦ χρωστάει.

Τί πιά ἀνόητο, λοιπόν ἀπό τό νά μή γνωρίζεις πῶς θ' ἀποκτήσεις τό μεγαλύτερο κέρδος; Γιατί τά χρήματα πρέπει νά τ' ἀποκτάει κανείς σάν πραγματικός κύριος καί ὄχι σάν δούλος τους. Κανείς δέν εἶναι πιά ἄμυαλος ἀπό τό δούλο τῶν χρημάτων. Νομίζει ὅτι τά ἐξουσιάζει, ἐνῶ ἐκεῖνα τόν ἐξουσιάζουν. Ἐνῶ στήν πραγματικότητα ἔχει σκλαβώσει τόν ἑαυτό του, ἱκανοποιεῖται σάν νά εἶναι ἀφέντης. Ἐνῶ βλέπει ἕναν λυσσασμένο σκύλο νά ὀρμάει ἐναντίον τῆς ψυχῆς του, ἀντί νά τόν δέσει καί νά τόν λιώσει ἀπό τήν πείνα, τοῦ δίνει ὅλο καί περισσότερη τροφή, γιά νά γίνει πιά φοβερός καί νά τοῦ ἐπιτεθεῖ μέ μεγαλύτερη ὀρμή.

Μή νομίζεις ὅτι, μέ τό ν' ἀποκτήσεις πολλά, ἀποκτᾷς καί ἀληθινή ἡδονή. Ἡδονή καί εὐχαρίστηση καί ἡρεμία ἔχεις μέ τό νά μή θέλεις νά πλουτίζεις. Ἄν κυνηγᾷς τόν πλοῦτο, ποτέ δέν θά πάψεις νά βασανίζεσαι. Γιατί ἡ ἐπιθυμία τοῦ πλούτου εἶναι ἔρωτας ἀνικανοποίητος. Ὅσο μακρύτερο δρόμο διανύσεις, τόσο περισσότερο ἀπομακρύνεσαι ἀπό τόν τελικό σκοπό σου. Ὅσο περισσότερα χρήματα ἐπιθυμεῖς, τόσο μεγαλύτερη γίνεται ἡ ἀγωνία σου.

Ὁ φτωχός δέν λαχταράει τόσο τά ἀναγκαῖα, ὅσο ὁ πλούσιος τά περιττά. Ὁ φτωχός δέν ἔχει τόση ἱκανότητα στήν τίμια δουλειά, ὅση ὁ πλούσιος στήν ἀπάτη καί τό παράνομο κέρδος. Ἀφοῦ, λοιπόν, καί θέλει καί μπορεῖ νά κάνει ὅ,τι θέλει, εἶναι φανερό ὅτι θά ζητάει ὅλο καί περισσότερα.

Ὁ Θεός σ' ἔκανε πλούσιο γιά νά βοηθᾷς ὅσους ἔχουν ἀνάγκη, γιά νά βρεῖς τή συγχώρηση τῶν ἁμαρτημάτων σου μέ τή φιλανθρωπία. Δέν σοῦ ἔδωσε χρήματα γιά νά τά φυλᾷς καί νά καταστραφεῖς, ἀλλά γιά νά τά μοιράζεις καί νά σωθεῖς. Γι' αὐτό τό λόγο ἔκανε καί τόν πλοῦτο ἀβέβαιο, πρόσκαιρο, ἀσταθῆ, γιά νά ἐλαττώσει τή μανία σου γιά χρήματα. Ἄν, λοιπόν, τώρα, πού ἡ διατήρηση τοῦ πλούτου εἶναι ἀβέβαιη, ἀλλά καί γεμάτη κινδύνους, ἐπιβουλές καί φόβους, τόσο λυσσασμένα τόν λαχταρᾷς, πόσα καί πόσα ἐγκλήματα δέν θά ἔκανες ἀδίσταχτα, ἂν εἶχες τή βεβαιότητα ὅτι θά τόν διατηροῦσες!

Τό αίτημα τῆς ψυχῆς: «Κύριε τῶν δυνάμεων, δίδαξον ἡμᾶς προσεύχεσθαι» καί τά Ρόδα τῆς Λειτουργικῆς Προσευχῆς Τριωδίου καί Μεγάλης Τεσσαρακοστῆς

τοῦ Ἀρχιμανδρίτου Βενεδίκτου Λοΐζου

Εἰς τήν σύγχρονον καταναλωτικήν κοινωνίαν, - σχεδόν ὅλοι μας νά τό ὁμολογήσωμε πρέπει - κυριευόμαστε ἀπό μίαν, χωρίς προηγούμενον, ἀγχώδη βιοτικήν μέριμνα. Εἰς αὐτήν μας τήν προσπάθειαν νά ικανοποιήσωμε ὅσο τό δυνατόν περισσότερον τίς ὑλικές μας ἀνάγκες, χάνομε κάθε ψυχικήν ἐπαφήν καί κοινωνία - ἐπικοινωνία μεταξύ μας. Νοιώθομε ἀποξενωμένοι ὁ ἕνας ἀπό τόν ἄλλον - ἐναργέστερον κατά τᾶς ἡμέρας αὐτάς. Καί, τό πλέον σημαντικό, χάνομε καί τήν κοινωνίαν μέ τόν Θεόν. Δέν προσευχόμεθα.

Δέν εἶναι ὑπερβολή ἐάν εἰποῦμε, ὅτι ὅλα τά δεινά πού μαστίζουν σήμερον τήν ἀνθρωπότητα, ὀφείλονται εἰς αὐτήν ἀκριβῶς τήν ἔλλειψιν κοινωνίας μέ τόν Θεόν. Ἐάν προσήυχοντο συνειδητῶς καί ἐγκαρδίως οἱ ἀνθρωποι, θά πέθαιναν τόσα ἑκατομμύρια ἀθῶες ὑπάρξεις κάθε χρόνον ἀπό πείνα ἢ ἀπό πολέμους καί λοιμούς καί κατά τόπους δεινά; Θά ὑπῆρχε τόση ἀδιαφορία διά τόν συνάνθρωπον, τόν πλησίον ; Θά συνηγωνίζοντο ἐπηρμένως οἱ ἰσχυροί «τοῦ αἰῶνος τούτου», ποίος νά ξεπεράσῃ τόν ἄλλον εἰς τελειότερα φονικά ὄπλα ; Θά ζούσαμε καθημερινῶς κάτω ἀπό τό φάσμα καί τόν τρόμον μίας ὀλοκληρωτικῆς καταστροφῆς ;

Ἀσφαλῶς ὄχι ! Διότι ὁ προσευχόμενος ἀνθρωπος, πιστεύοντας ἀκλονήτως εἰς τόν Θεόν, ζῆ πάντοτε μέ τήν αἴσθησιν τῆς ζώσης παρουσίας Του, ρυθμίζων τίς σχέσεις

του μέ τούς συνανθρώπους του «ὡς ἐνώπιος ἐνώπιω». Ὁ προσευχόμενος δηλαδή ἄνθρωπος, ἀγωνίζεται τόν καλόν ἀγώνα «ποιῶν τέ καί διδάσκων» τοῦ Χριστοῦ τό Εὐαγγέλιον. Οὐδόλως αἰχμαλωτίζεται εἰς τοῦ κόσμου τούτου τά τερπνά. Ὅλα τά θυσιάζει, ἀκόμη καί τήν ζωήν του, εἰς τῆς τελείας ἀγάπης τόν βωμόν.

Κατά τήν κατανυκτικήν περίοδον τοῦ Τριωδίου καί τῆς Μεγάλης Τεσσαρακοστῆς - Ἐσπερινός Κυριακῆς Τελώνου καί Φαρισαίου ἕως καί Ἐσπερινός Ἁγίου καί Μεγάλου Σαββάτου -, μίαν ὄντως περίοδον πνευματικῶν παλαισμάτων, ὁ ἱερός Λειτουργικός Χρόνος, τόν ὁποῖον ἅπ' αἰῶνων καθόρισε καί φιλοστόργως κατήρησε ἡ Μήτηρ Ἐκκλησία, ἐμφαντικῶς καί ζειδῶρως ἐκπεφραζόμενον διά τῶν Ἱερῶν Ἀκολουθιῶν ὅλων τῶν ἡμερῶν, ἡ ψυχή τοῦ φιλακολούθου πιστοῦ, ἀνεβαίνει εἰς ὕψη κατανύξεως καί μυστικῶν θεωριῶν. Κάτω ἀπό τήν θωπείαν καί τήν θαλαπωρήν τοῦ ἰόχρου καί σεμνοῦ μανδύου τῆς ἱεράς περιόδου καί κάτω ἀπό τό τιμώτατον ἔνδυμα τῆς μετανοίας, τῆς περισυλλογῆς καί τῆς καθαρᾶς προσευχῆς - τό χαροποιόν πένθος τῆς Ὁρθοδοξίας -, κρύπτονται μυστικῶς νοήματα ζωῆς αἰωνίου ! Κρύπτεται ἡ εἰλικρινῆς καί ἀπλή πίστις, ἡ ἄδολος ἀφοσίωσις εἰς τόν Σωτήρα Χριστόν, εἰς τό φῶς τῆς Ἀναστάσεως. Ὅλος αὐτός ὁ σωστικός, θεῖος πλοῦτος τῶν ἱερῶν νοημάτων μεταφέρεται εἰς τήν προσευχομένην «κοινωνίαν τῶν πιστῶν» μέ τόν μυστικόν χείμαρρον τῆς Λειτουργικῆς

μας Παραδόσεως, τῆς συναρπαστικῆς Ὑμνολογίας μας καί τῆς σοφῆς Τάξεως Λατρείας. Καί μεταφέρεται αἰῶνες τώρα, παιδαγωγώντας καί ἀναπλάθοντας τοὺς εὐσεβῶς δεομένους, εἰς σημεῖον πού βιοῦται ἡ πληρότης τῆς Θείας Ἀληθείας.

«Τό στάδιον τῶν ἀρετῶν ἠγνέωκται, οἱ βουλόμενοι ἀθλήσαι εἰσέλθετε,... Καί ἀναλαμβάνοντες τήν πανοπλίαν τοῦ Σταυροῦ, τῷ ἐχθρῷ ἀντιμαχησώμεθα, ὡς τείχος ἄρρηκτον κατέχοντες τήν πίστιν, καί ὡς θώρακα τήν π ρ ο σ ε υ χ ῆ ν ...» Καί πραγματικῶς, ἡ προσευχή εἶναι ὄπλον ἰσχυρότατον. Ὁ Ἱερός Χρυσόστομος λέγει : «Τί γάρ ἂν ὀσιώτερον γένοιτο

τῶν Κυριακῶν, τοὺς Θεομητορικούς Χαιρετισμούς, τίς ἀρχαιοπρεπεῖς Προηγιασμένες, οἱ πατέρες μας ἐγεύθησαν πλήρως τό συναίσθημα τῆς πασχάλιου χαρᾶς, ἐγνώρισαν τόν Χριστόν. Μέσα εἰς τήν μυρωμένην ἀπό τήν μυσταγωγικήν Χάριν θεῖαν εὐφροσύνην τῶν παννουχίδων τοῦ ἡγιασμένου Τριωδίου καί τῆς ἀγίας καί Μεγάλης Τεσσαρακοστῆς, διέτρεξαν τό τοῦ βίου σύντομον διάστημα καί ἀγιάσθησαν καί ἄντεξαν τίς περιπέτειές τους, καί τίς προσωπικές καί τίς ἐθνικές. Μέσα ἀπό τά «Κύριε τῶν Δυνάμεων» καί τά «Χαίρε, Νύμφη, ἀνύμφευτε», ὠμίλησαν εἰς τόν Θεόν καί ἄκουσαν τοῦ Θεοῦ τήν φωνήν καί εἶδαν τοῦ Θεοῦ τό χέρι νά διαμορφῶνῃ τήν Ἱστορί-

τῶν ὀμιλούντων Θεῷ ; Τί δέ δικαιώτερον ; ... Ἄν δέ τῆς προσευχῆς ἀποστερήσης σαυτόν, ταυτόν ποιήσης, ὡσπερ ἂν τόν ἰχθύν ἐκ τοῦ ὕδατος ἐξήγαγες, ὡσπερ γάρ ἐκείνω ζωή τό ὕδωρ, οὕτω σοί ἡ προσευχή». Καί συνεχίζει ὁ ἅγιος: « Προσευχή σωτηρίας ἀφορμή, ἀθανασίας πρόξενος ψυχῆς, τῆς Ἐκκλησίας τείχος ἀρραγές, φυλακτήριον ἄσειστον, φοβερόν μέν τοῖς δαίμοσι, σωτήριον δέ τοῖς εὐσεβέσιν ἡμῖν».

Μέ τόν ἀδαπάνητον καί ἀστεῖρευτον πλοῦτον τῶν Ἱερῶν Ἀκολουθιῶν, μέ αὐτά τά ἱερά βιώματα, γύρω ἀπό τά Μεγάλα Ἀποδειπνα, τοὺς Κατανυκτικούς Ἑσπερινούς

αν ! Ταπεινοί, γονυπετεῖς, δεόμενοι, ἄνοιξαν τοὺς κρουνοὺς τοῦ Θεοῦ Ἑλέους «ἐπί τήν ἄμπελον ταύτην».

Εἰς τόν ἴδιον δρόμον, τῆς ταπεινώσεως, τῆς μετανοίας, τῆς ἐφελκύσεως τοῦ Θεοῦ Ἑλέους, νά πορευθοῦμε καί ἐμεῖς. Δηλαδή νά ἀκολουθήσωμε τά δακρύβρεκτα ἴχνη τῶν ποδῶν τῶν πατέρων μας. Διά νά ὀσφρανθῶμεν τοιουτοτρόπως, τήν θειοτάτην ὀσμήν τῶν Ρόδων τοῦ Τριωδίου καί τῆς ἀγίας καί Μεγάλης Τεσσαρακοστῆς καί διά νά ἐορτάσωμε θεοπρεπῶς, «Πάσχα κροτοῦντες Αἰώνιον»!

Ἡ Παναγία Θεοτόκος

Πρότυπο Μητέρας

τῆς κ. Νίτσας Μουκταρούδη, Θεολόγου

Μέ τὴν εὐκαιρία τῆς γιορτῆς τῆς Ἑπαπαντῆς, τιμοῦμε, μαζί μέ τόν Κύριόν μας Ἰησοῦν Χριστόν, τόν «τεσσαρακονθήμερον ὡς ἄνθρωπον καί Ἄναρχον ὡς Θεόν», καί τὴν Παναγίαν Μητέρα Του, πού Τόν ἀγκαλοφορεῖ καί Τόν ὀδηγεῖ στό Ναό.

Ἡ εἰκόνα αὐτή τῆς «μόνης ἐν γυναιξί» πού προετοίμασε τόν ἑαυτό της, ὥστε νά γίνει «ταμεῖον θεῶν ἀρετῶν» γιά νά γεννήσει «Θεόν σεσαρκωμένον», νά τόν βαστάζει, νά τόν θηλάζει, νά τόν ἀσπάζεται καί σήμερα ἀγκαλοφοροῦσα νά Τόν προσφέρει στόν Ναό, προβληματίζει κι ἐμᾶς σάν μητέρες, πού ὄχι μόνο θαυμάζουμε τά χαρίσματά της ἀλλά καί ἐπιθυμοῦμε νά μιμηθοῦμε τίς ἀρετές της. Μελετώντας τὴν Ἁγία μορφή της θά δοῦμε πῶς τό κυριώτερο γνώρισμά της εἶναι ὅτι παραδόθηκε ἐξ ὀλοκλήρου στόν Θεό καί τό θέλημά Του: «Ἰδοῦ ἡ δούλη Κυρίου, γένοιτό μοι κατά τό ρῆμα σου», ἀπάντησε στόν Ἀρχάγγελο Γαβριήλ, ὅταν τῆς ἀνάγγειλε τό ἀνήκουστο μυστήριό πῶς θά γεννήσει ἄνευ ἀνδρός, τόν Υἱόν τοῦ Θεοῦ.

Τό «ρῆμα Κυρίου» πού εἶναι ρῆμα ζωῆς αἰωνίου καί τό ὅποιο ἀπέρριψε ὁ ἄνθρωπος τῆς πώσεως καί ἔχασε τὴν αἰώνια ζωή καί ὀδηγήθηκε στόν θάνατο, δηλαδή στόν χωρισμό ἀπό τόν Θεό, ἡ Παναγία τό δέχθηκε ταπεινά καί τό ἔθεσε πῶς πάνω ἀπό κάθε ἄλλο θέλημα, γι' αὐτό καί ἔγινε Μητέρα τοῦ Θεοῦ.

Ἀπό τὴν Γέννηση τοῦ Χριστοῦ, μέχρι τὴν φυγή στήν Αἴγυπτο, δηλαδή στήν ἐξορία καί τὴν Προσφυγιά, ἀπό τά πάθη τοῦ Υἱοῦ τῆς μέχρι τὴν Ἀνάστασή Του, σ' ὅλες τίς περιπτώσεις ἀποδέχεται τό θεῖο θέλημα καί ὑποτασσεται σ' αὐτό μέ ὑπομονή καί σιωπή καί γι'

αὐτό τὴν «Μεγαλύνουν πάσαι αἱ γενεαὶ τῶν ἀνθρώπων».

Εἶναι πρότυπο κάθε μητέρας γιατί ἡ ἀγάπη της στόν Υἱό καί Θεό της ἐκφράζεται σάν ἀγάπη σέ ὅλα τά παιδιά τοῦ Θεοῦ καί ἀσταμάτητα δέεται: «δωρεάν σῶσον υἱέ μου» κάθε ἁμαρτωλόν. Καλύπτει μέ τό μαφόριό της κάθε πονεμένο καί ταλαιπωρημένο (Ἁγία Σκέπη). Πιστεύει ἀπόλυτα στόν λόγο τοῦ Υἱοῦ της, ὁ ὅποιος «ἐκ τοῦ μή ὄντος ὀδηγεῖ εἰς τό εἶναι», ἀπό τὴν ἀνυπαρξία στήν ὑπαρξία, γι' αὐτό καί «λέγει τοῖς διακόνους» στόν γάμο τῆς Κανᾶ: «ὅ,τι ἂν λέγη ὑμῖν ποιήσατε» (Ἰω. β' 5).

Ὅλο τό μεγαλεῖο τῆς Θεοτόκου ὀφείλεται στήν ἄκρα ταπεινώσή της. Σέ ἀντίθεση, μέ τὴν πρώτη γυναῖκα - τὴν Εὐά - ἡ ὅποια μέ τὴν ὑπερηφάνειά της, πού δέν ὑποτάγηκε στόν Θεό καί ἔγινε αἰτία νά ὑποδουλωθεῖ ὁ ἄνθρωπος στό διάβολο καί ἄρα στήν φθορά καί τόν θάνατο, ἡ δευτέρα Εὐά, ἡ Παναγία μας, μέ τὴν ταπεινώση καί τὴν ἐλεύθερη ἀποδοχή τοῦ θελήματος τοῦ Θεοῦ ἔγινε «Θεοτόκος» καί ἐλευθέρωσε τόν κόσμο ἀπό τόν θάνατο καί τόν ὀδήγησε στήν «ἀφθαρσίαν καί τὴν ἀθανασίαν»: «Χαίρε τῶν δακρύων τῆς Εὐᾶς ἡ λύτρωσις», ψάλλει πανηγυρικά ἡ Ἐκκλησία μας, γιατί δι' Αὐτῆς ἐθεώθημεν.

Ἡ Παναγία μας ἀνέβηκε σέ τέτοιο ὕψος ἀρετῆς πού κανένας ἄλλος δέν ἀνέβηκε. Ἀνέβηκε δέ ἐπειδὴ κατέβηκε. Ὑψώθηκε ἐπειδὴ ταπεινώθηκε, διέγραψε τό θέλημά της καί ἀντὶ αὐτοῦ δέχθηκε τό θέλημα τοῦ Θεοῦ.

Πῆρε ὅλα τά χαρίσματα ἀπό τόν Τριαδικό Θεό γιά νά γίνει μητέρα στοργικῆ, καταφύγιο καί ἀσφαλῆς προστασία σέ κάθε δυσκολία τῶν παιδιῶν της. Ἀπό τόν Οὐράνιο Πατέρα ἔλαβε τὴ δύναμη νά εἶναι Κυρία καί βασιλισ-

σα (Μαριάμ). Βασίλευσε πάνω σέ κάθε άμαρτωλό πάθος, γι' αυτό έγινε «χώρα του Άχωρήτου».

Άπό τόν ένανθρωπήσαντα Υιόν της έλαβε τή Σοφία νά φωτίζει τόν δρόμο τής σωτηρίας τών ανθρώπων. Άπό τό Πανάγιο Πνεύμα έλαβε πνευματική δωρεά νά είναι Μητέρα στοργική, καταφύγιο και άσφαλής προστασία όλου του κόσμου.

Σάν Μητέρα τήν Παναγία μας τήν ύποδέχεται ή Έκκλησία μαζί μέ τό βρέφος και μέ τό στόμα του πρεσβύτερ Συμεών και τής Άννας, τής προμηνύεται ή σταυρική πορεία τής ζωής της, τό προνόμιο νά είναι παρά τό Σταυρό του Υιού της. «Και σου δε αυτής τήν ψυχήν διελεύσεται ρομφαία (Λουκ. 2, 35). Η συμμετοχή της στό πάθος του Κυρίου αρχίζει από τήν Γέννηση (τό σπήλαιο τής Βηθλεέμ και τό σκότος του σταύλου προαναγγέλλει τόν τάφο του Κυρίου) και ολοκληρώνεται στον «κρανίου τόπον».

Γιά όλες αυτές τές πορείες της ή Παναγία μας είναι άχώριστη από τόν Υιόν και Θεόν της και σέ όλες σχεδόν τές εικόνες Τόν έχει στήν

άγκαλιά της, σύμβολο πώς κάθε μητέρα δεν φτάνει νά είναι μόνο μητέρα ανθρώπων αλλά και μητέρα ανθρώπων προορισμένων νά γίνουν μέ τή δική της συμβολή «θεοί κατά χάριν».

Η κάθε μητέρα μέ τήν προσωπική της άσκηση και μέ τήν χάρη του Θεού, τής οποίας ή Έκκλησία είναι ταμειούχος, καλείται πρώτη νά συμβάλει στή θέωση τών παιδιών της.

Γι' αυτό τό λόγο σώζεται «διά τής τεκνογονίας» (Α', Τιμοθ. 2, 15). Η θέωση τών παιδιών είναι ή «άγαθή μερίδα» τήν οποία εκλέγει κάθε μητέρα πού ακολουθει τήν Παναγία. Αν ήταν δυνατό νά ζητούσαμε από τήν Παναγία νά μάς πει τό πώς κάθε μητέρα μπορεί νά επιτύχει και νά γίνει μητέρα «κατά Θεόν», πιστεύουμε πώς ως «όδηγήτρια», θά μάς έδειχνε τόν Υιό της και θά μάς έλεγε: «ό,τι αν λέγη υμίν ποιήσατε.

Σ' αυτό τόν άγώνα για τήν πραγματοποίηση τής συμβουλης αυτής, κάθε μητέρα θά πονέσει, θά κλάψει, θά φορτωθει βαριά φορτία, όμως θά νοιώθει ότι έχει βοηθό, ύπόδειγμα συμπαρασάτη τήν ίδια τήν Παναγία.

Χαιρετισμός Πανιερωτάτου Μητροπολίτου μας στό ἐπιστημονικό συνέδριο «Ἅγιον Ὅρος καί Κύπρος»

Αποτελεί γιά μένα προσωπικά ἢ σημερινή μέρα μέ τό παρόν συνέδριο γεγονός ιδιαίτερα χαρμόσυνο ἀλλά καί ἄκρως συγκινητικό γιατί στόν τόπο μας, στή νήσο αὐτήν τῶν Ἁγίων καί τῆς ὑπερβαλλούσης τιμῆς πρός τήν Θεοτόκον λαμβάνει χώρα ὄχι ἓνα ἀπλό, συνηθισμένο –ἐξειδικευμένο ἐπιστημονικό συνέδριο, ἀλλά ὅπως πιστεύω αὐτό τό συνέδριο θά εἶναι μία προσπάθεια μύησης καί ἐντρύφης στό Ἱερό μυστήριο τοῦ γηραιοῦ Ἄθωνα, σ' αὐτό τό ἱερό ἐνδιαίτημα τῆς Κυρίας Θεοτόκου στό μεθόριο αὐτοῦ παρόντος φθαρτοῦ καί παρερχόμενου μάταιου κόσμου μέ τόν οὐράνιο κόσμο τόν ἄφθαρτο καί αἰώνιο της Βασιλείας τοῦ Χριστοῦ τοῦ Θεοῦ ἡμῶν.

Εἶναι χαρμόσυνο τό γεγονός τῆς σύγκλησης τοῦ παρόντος συνεδρίου, γιατί τό ἅγιο Ὅρος ἔχει τόσα πολλά νά μάς πει καί νά μάς διδάξει, πού δέν εἶναι λόγια κοσμικά καί φλύαρα, ἀργολογίες ὅπως τά χαρακτηρίζουν οἱ μοναχοί, ἀλλά λόγια σωτήρια καί μοναδικά, λόγια Θεοῦ ἅγια καί ζωοποιά πού μέσα σ' αὐτή τήν Βαβυλώνεια ἐποχή φωτίζουν καί ἰλαρύνουν τίς ψυχές καί τίς διανοίες μας καί μάς ξαποσταίνουν ὄντολογικά ὅπως ὁ Κύριός μας μάς ὑποσχέθηκε «Καγώ ἀναπαύσω ὑμας».

Τό Ἅγιον Ὅρος εἶναι τόπος πού μας «ἀναπαύει» ὄχι μόνο ὡς χώρος φυσικοῦ κάλλους καί ἀπαράμιλλης ὁμορφιάς ἀλλά κυρίως ὡς χώρος παρουσίας καί εὐλογίας Θεοῦ. Πόση εὐγνωμοσύνη καί ἀμέτρητες εὐχαριστίες χρωστοῦμε στό ὄρος τό ἅγιο καί στούς ἐν αὐτῷ ἑνασκουμένους πατέρες καί ἀδελφούς μας γιατί μέ ἀνοιχτές τίς ἀγκάλες τῆς πατροπαράδοτης φιλοξενίας καθημερινά δέχονται καί ἀναπαύουν χιλιάδες ἀνθρώπους πατέρες

μας, φίλους καί ἀδελφούς μας, κουρασμένα τέκνα τῆς Ἐκκλησίας μας, πού ἐπιστρέφουν πίσω κοντά μας ἀναπαυμένοι, ξεκούραστοι, γεμάτοι ζωή καί ὀξυγόνο πνεύματος ἁγίου ἔτοιμοι νά ξαναβροῦν τή χαμένη θέση τους στή Μητέρα Ἐκκλησία τοῦ οὐρανίου πατέρα τους.

Τό Ἅγιον Ὅρος προσφέρει τήν ὄντως χαρά ιδιαίτερα σήμερα πού ἡ μιζέρια καί ἡ κατήφεια καί τά ζοφερά σύννεφα τῶν δεδομένων τῶν χαλεπῶν καιρῶν μας ἀπειλοῦν νά βυθίσουν στήν ἄβυσσο τῆς ἀπόγνωσης καί τῆς ἀπελπισίας τόν ἄνθρωπο. Αὐτή ἡ χαρά στήν κουρασμένη ψυχή τοῦ σημερινοῦ ὀδοπόρου καί παλαιστή τῆς ζωῆς δείχνει ὅτι ἡ χαρά ἢ ἀληθινή δέν εἶναι γεγονός ἐξωτερικό ἀλλά ἐσωτερικό βίωμα πού πηγάζει ἀπό τήν παρουσία τοῦ Χριστοῦ στήν καρδιά μας καί ἐπιβεβαιώνει τήν ὑπόσχεσή του ὅτι «τήν χαράν ὑμῶν οὐδεὶς αἶρει ἀφ' ὑμῶν».

Τό Ἅγιον Ὅρος ὡς ἐργαστήριο Ἁγιότητος καί θεώσεως ἐπαληθεύει τό Εὐαγγέλιο καί διασώζει τό μέτρο τῆς τελειότητος τοῦ ἀνθρώπου ἐν Χριστῷ καί αὐτό εἶναι τό κύριο ἔργο του καί ἡ οὐσιαστική προσφορά του. Τά ἀναρίθμητα βλαστάρια του, τά ὅσια τέκνα του, ἐπισφραγίζουν ἀνά τούς αἰῶνας ὅτι ὄντως «Χριστός χθές καί σήμερον ὁ αὐτός καί εἰς τούς αἰῶνας».

Πάνω ἀπό ὅλα τά ἄλλα πάντοτε ἀλλά καί σήμερα ὁ ἄνθρωπος ἔχει ἀνάγκη τήν ἐμπειρία τοῦ Θεοῦ στήν καρδιά του, σέ ὅλο τό εἶναι του, μέχρι καί τό τελευταῖο μεδούλι τῆς ὑπαρξῆς του. Καί τό Ἅγιον Ὅρος διά τῶν τέκνων του ἀποδεικνύει καθημερινά μέσα σέ κάθε ἐποχή καί χρόνο ὅτι ὅσα μας εἶπε ὁ Χριστός μας εἶναι ὅλα ἀληθινά, ὅλα πραγματικά

καί χειροπιαστά, όλα φῶς καί ζωή πραγματική καί ἐδῶ σ'αὐτή τή γῆ ἀλλά καί αἰώνια. Ὅταν ὁ ἄνθρωπος βρεῖ τόν Χριστό, βρίσκει ἐν Αὐτῷ τά πάντα, γιατί ὅπως ἔλεγε ἕνα σύγχρονο χαριτωμένο παιδί τοῦ Ἁγίου Ὄρους ὁ μακαριστός καί ὁσιος Γέρων Πορφύριος ὁ Καυσοκαλυβίτης «ὁ Χριστός εἶναι τό πᾶν τοῦ παντός».

Στό ἀρχονταρῖκι αὐτό τοῦ Ἄθωνος προσφέρεται αὐτό τό κέρασμα τῆς ὑπαρξιακῆς γνώσης τοῦ Χριστοῦ μας πού εἶναι «τό πᾶν του παντός» καί τότε μεθᾶ ὁ ἄνθρωπος τήν νηφάλια μέθη τῆς ὑπερκόσμιας γλυκύτητας τοῦ θεϊκοῦ αὐτοῦ νέκταρος.

Θά σταματήσω ὅμως νά μιλῶ γιατί δέν θά τελειώσω ποτέ, αἰσθάνομαι νά ἐγκωμιάζω τόν ἐπίγειον αὐτόν οὐρανόν καί παράδεισον τῆς δόξης τοῦ Χριστοῦ καί τῆς Ἁγίας μητέρας Του.

Θέλω νά εὐχαριστήσω ἐκ βάθους καρδίας τήν ὀργανωτική ἐπιτροπή πού ὀργάνωσε τό συνέδριο αὐτό τόσο ὁμορφα καί ὠραία, ἀλλά καί πού μου ἔδωσε τήν εὐκαιρία νά πῶ κι' ἐγώ

αὐτά τά πενιχρά λόγια γιά νά ἐκφράσω τήν συγκίνησή μου καί τήν ἀγάπη μου γιά τήν πνευματική μου αὐτή πατρίδα, τήν πεφιλημένη καί ἀξέχαστη, τήν ἀκριβή καί πολύτιμη, τήν κεκρομμένην μέσα στήν ταπείνωσή της καί ἀποκεκαλυμμένη σ'αὐτούς πού ἀναζητοῦν τήν Χριστοστεφῆ ἀξία της.

Συγχαίρω τούς διοργανωτές καί καλωσορίζω στήν Κύπρο μας τούς ἐλλογιμότερους εισηγητές γιά τή συμβολή τους στήν ἐπιτυχία τοῦ συνεδρίου αὐτοῦ καί ταπεινά εὐχομαι ἡ Κυρία Θεοτόκος νά εὐλογήσῃ τό παρόν συνέδριο καί νά ἐξαχθοῦν ἀπό αὐτό παντοδᾶπά ὠφέλη πνευματικά καί νά γίνῃ ἀπαρχή καί ἄλλων πολλῶν παρόμοιων καί ὠφέλιμων ἐνεργειῶν καί πράξεων.

Τό Ἐπιστημονικό Συμπόσιο διοργάνωσε ἡ Ἐταιρεία Κυπριακῶν Σπουδῶν καί ἡ Κυπριακή Ἐπιτροπή Βυζαντινῶν Σπουδῶν καί πραγματοποιήθηκε στήν αἴθουσα διαλέξεων τῆς Ἐταιρείας Κυπριακῶν Σπουδῶν στή Λευκωσία τό Σάββατο 15 Δεκεμβρίου.

Νέα Σκήτη - Ἅγιον Ὄρος

Ψευδείς διαδόσεις καί αὐθεντικές μαρτυρίες

*Τό Τμήμα Θεολογικῶν Σπουδῶν τοῦ Πανεπιστημίου Νεάπολις Πάφου
ἀπαντᾷ σέ μυθεύματα τῶν ἡμερῶν μας προβάλλοντας τήν αὐθεντική
ἀλήθεια τῶν Βιβλικῶν κειμένων γιά τό πρόσωπο τοῦ Ἰησοῦ Χριστοῦ.*

Ἡ ἀλήθεια γιά τό πρόσωπο καί τή ζωή τοῦ Χριστοῦ δέν στηρίζεται σέ ψευδείς καί ἀνώνυμες διαδόσεις, ἀλλά σέ τεκμηριωμένα στοιχεῖα χιλιάδων χειρογράφων, ἱστορικές ἀναφορές, αὐθεντικές πληροφορίες καί μαρτυρίες ζωῆς. Τά Εὐαγγέλια πού περιγράφουν τή ζωή τοῦ Χριστοῦ δέν εἶναι ἀνώνυμα ἢ ψευδεπίγραφα καί ἀνεύθυνα κείμενα, ἀλλά ἐπώνυμες καί ὑπεύθυνες καταθέσεις αὐτοπτῶν καί αὐτηκόων μαρτύρων καί ἀνθρώπων πού σφράγισαν μέ τό αἷμα τοῦς τήν μαρτυρία τους.

Ὁ εὐαγγελιστής

Λουκάς ἀναφέρει χαρακτηριστικά στόν παραλήπτη τοῦ ἔργου του, ὅτι τό εὐαγγέλιό του στηρίζεται στή μαρτυρία τῶν αὐτοπτῶν καί αὐτηκόων μαρτύρων τοῦ ἱστορικοῦ Ἰησοῦ: «ὅπως μας τά παρέδωσαν ἐκεῖνοι πού ἀπό τήν ἀρχή ἦταν αὐτόπτες μάρτυρες καί ἔγιναν κήρυκες τοῦ εὐαγγελίου... γιά νά βεβαιωθείς ὅτι τά γεγονότα πού διδάχθηκαν εἶναι αὐθεντικά» (Λουκά 1, 2.4). Αὐθεντικός εἶναι καί ὁ λόγος τοῦ αὐτόπτη καί αὐτήκοου μαθητῆ τοῦ Ἰησοῦ, τοῦ Ἰωάννη, ὁ ὁποῖος μέ ἀπόλυτη σαφήνεια

ἀναφέρει στήν Α' Καθολική Ἐπιστολή του, ὅτι οἱ πληροφορίες τῶν Ἀποστόλων γιά τόν Χριστό προέρχονται ἀπό προσωπική τους αὐτοψία καί αὐτηκοΐα: «σᾶς γράφουμε γιά τόν ζωοποιό Λόγο, πού ὑπῆρξε ἐξαρχῆς. Τόν ἀκούσαμε καί τόν εἶδαμε μέ τά ἴδια μας τά μάτια. Μάλιστα τόν εἶδαμε ἀπό κοντά, καί τά χέρια μας τόν ψηλάφισαν... Καταθέτουμε, λοιπόν, τή μαρτυρία μας καί σᾶς μιλάμε γιά τήν αἰώνια ζωή... Αὐτό

πού εἶδαμε κι ἀκούσαμε τό ἀναγγέλλοιμε καί σ' ἐσᾶς, γιά νά συμμετάσχετε κι ἐσεῖς μ' ἐμάς στήν ἴδια κοινωνία...»

(Α' Ἰω.

1,1-3). Ἐπίσης ὁ Ἀπόστολος Πέτρος γράφει χαρακτηριστικά στοῦς παραλήπτες τῆς ἐπιστολῆς του: «δέν στηριχθήκαμε σέ ἐπιτηδευμένους μύθους, ἀλλά σας γνωστοποιήσαμε τή δύναμη καί τήν παρουσία τοῦ Ἰησοῦ Χριστοῦ, γιατί εἶδαμε μέ τά μάτια μας τό μεγαλεῖο του» (Β' Πέτρ. 1, 16).

Ἀλλά καί ἡ ἴδια ἡ Ἐκκλησία, πού κάλυψε μέ τό κύρος τῆς τά κείμενα αὐτά, εἶναι μία πολυάνθρωπη κοινωνία, πού ἐκτείνεται ἀδιάκοπα καί διαχρονικά ἀπό τήν ἐποχή τοῦ Χριστοῦ μέχρι

σήμερα. Μέ τη συλλογική μνήμη της βεβαιώνει την ευαγγελική αλήθεια για τό πρόσωπο και τή ζωή του Χριστού.

Ήδη από τούς πρώτους χριστιανικούς χρόνους υπήρξαν αρκετοί αίρετικοί πού θέλησαν νά παραχαράξουν τήν μαρτυρημένη και βεβαιωμένη αλήθεια τών Ευαγγελίων και τής Έκκλησίας, γράφοντας για τόν Χριστό μυθώδεις άφηγήσεις μέ φαντασία και νοσηρές αντίληψεις. Έτσι έμφανίστηκαν και τά λεγόμενα «άπόκρυφα ευαγγέλια», πού απέκρουσε ή Έκκλησία καθιερώνοντας τόν «Κανόνα τής Καινής Διαθήκης» μέ τά είκοσιεπτά βιβλία.

Είναι πραγματικά άπαραδέκτο νά προβάλλεται κάποιο άπόσπασμα παπύρου, πού όπως ύποστήριξαν αρκετοί ειδικοί έπιστήμονες (π.χ. ό Stephen Emmel, καθηγητής τής Κοπτολογίας του Πανεπιστημίου Munster τής Γερμανίας, και ό Βρετανός καθηγητής του Πανεπιστημίου Durham Francis Watson) φαίνεται ότι είναι πλαστό ή στην καλύτερη περίπτωση προέρχεται από τό άπόκρυφο ευαγγέλιο του Θωμά στην κοπτική γλώσσα, μέ φράση πού αποδίδεται στον Χριστό και λέει «ή γυναίκα μου». Μέ

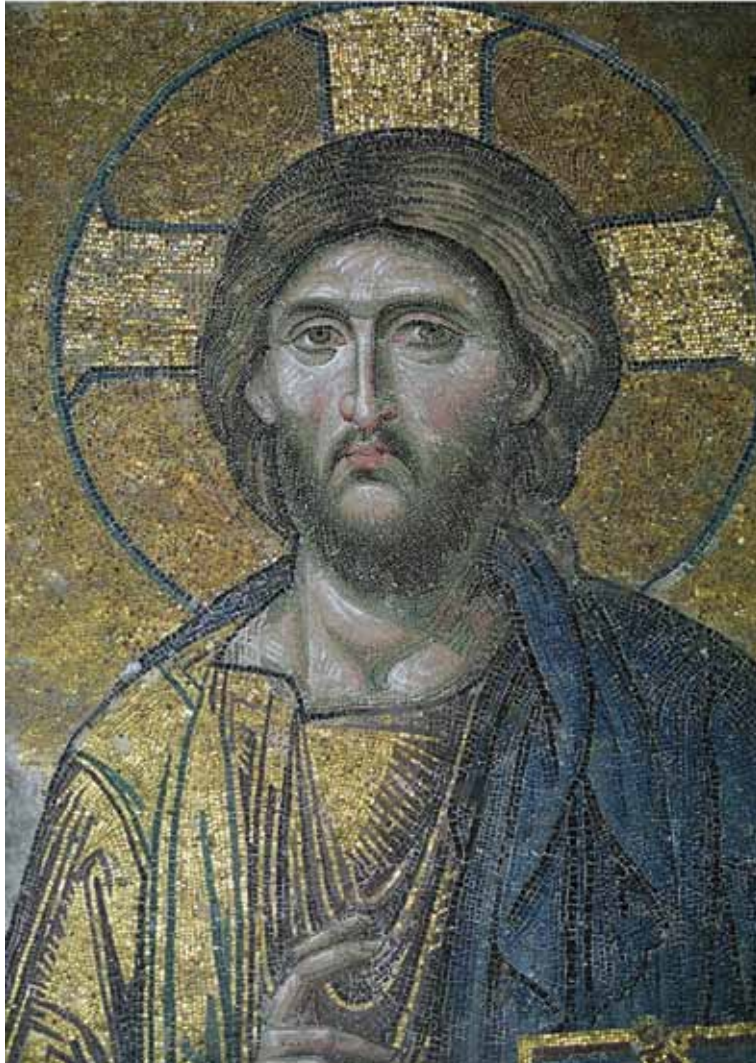
δυό λόγια παραμερίζουμε ή και άπορρίπτουμε όλόκληρη τήν μαρτυρία τής Καινής Διαθήκης και σύνολη τήν γραπτή και προφορική παράδοση τής Έκκλησίας για νά πιστέψουμε

στην ψευδώνυμη και ψευδεπίγραφη «άποκάλυψη» ότι ό Χριστός ήταν νυμφευμένος. Στην έπιστημονική έρευνα και στον ακαδημαϊκό λόγο χρειάζεται πρωτίστως σοβαρότητα, υπεύθυνη έπιχειρηματολογία και τεκμηριωμένα στοιχεία. Άς μήν παίζουμε μέ τά ιερά και τά όσια ενός πονεμένου λαού και τίς πνευματικές αξίες τής ανθρωπότητας μέ χυδαιολογίες πού δείχνουν τό

περίσσειμα

της καρδιάς τών ύβριστών και τό θλιβερό πνευματικό, ήθικό και πολιτιστικό τους επίπεδο.

Στήν Κύπρο, όπως και σ' όλόκληρο τόν κόσμο, υπάρχουν άγιοι άνθρωποι πού άκολούθησαν τόν Χριστό και έδωσαν γι' αυτόν τήν ζωή τους. Ό τελικός σκοπός τής ζωής του ανθρώπου είναι ή αγιότητα. Άν δέν μπορούμε βασικές αλήθειες τής διδασκαλίας του Χριστού και τής Έκκλησίας νά τίς καταλάβουμε και νά τίς βιώσουμε, τουλάχιστον άς μήν τίς διαβάλλουμε και τίς διασύρουμε.

Ίστορία τῆς Ἐκκλησίας τῆς Λεμεσοῦ

τοῦ Ἀρχιμανδρίτου Σωφρόνιου Μιχαηλίδη

ΤΟΥΡΚΟΚΡΑΤΙΑ (1571 - 1878 μ.Χ)

Ἄντάν ἀρτζέψαν οἱ κρυφοὶ ἀνέμοι τζι' ἐφυσούσαν τζι' ἀρτζίνησεν εἰς τὴν Τουρτζιάν νά κρυφουσιννεφκιάζει. Τζι' ἀντάν ἐφάνην ἡ στραπή εἰς τοῦ Μωρηά τὰ μέρη τζι' ἐξάπλωσεν τζι' ἀκούστηκεν παντοῦ ἡ πουμπουρκά της, τζι' οὐλα ξηλαμπρατζίσασιν τζαί θάλασσα τζαί ξέρη εἴσιεν σγοιάν εἶχαν οὐλοι τους τζ' ἡ Τζύπρου τὰ κακά της.

Μ' αὐτούς τούς στίχους ἀρχίζει ὁ ἔθνικός μας ποιητής Βασίλης Μιχαηλίδης τὸ ἐπικό ποίημά του Ἡ 9η Ἰουλίου τοῦ 1821, στό ὁποῖο περιγράφει τὰ δραματικά ἐκεῖνα γεγονότα. Ὄταν ἡ ἐπανάσταση τῆς 25ης Μαρτίου 1821 ἄρχισεν «εἰς τοῦ Μωρηά τὰ μέρη», ὁ Ἀρχιεπίσκοπος Κυπριανός καί ἄλλοι Κύπριοι Ἐπίσκοποι ἦσαν ἤδη μυημένοι. Δέν θεώρησαν ὅμως φρόνιμο νά ξεσηκώσουν τὸ λαό γιατί ἡ γεωγραφική θέση τῆς Κύπρου δέν ἐπέτρεπε τὴ διεξαγωγή τέτοιου ἀγώνα. Ὑποσχέθηκαν ὅμως κάθε ἄλλη βοήθεια, χρήματα, τρόφιμα ἢ καί ἐθελοντές πού θά πήγαιναν στήν Ἑλλάδα.

Παρά τὴν εἰρηνική στάση τοῦ Κυπριακοῦ λαοῦ, ὁ Κυβερνήτης Κουτσιούκ Μεχμέτ, ἄνθρωπος θηριώδης καί αἰμοβόρος, ἔπεισε τὴν Πύλη νά στείλει τουρκικό στρατό στήν Κύπρο καί πέτυχε τὴν ἄδεια γιά σφαγὴ ὅλων τῶν ἐκκλησιαστικῶν ἀξιωματούχων καί μεγάλου ἀριθμοῦ προκρίτων, ὑποβάλλοντας σχετικό κατάλογο μέ 486 ὀνόματα. Καί ἡ μὲν τρομοκρατία σέ βάρος τῶν Ἑλλήνων τῆς Κύπρου καί οἱ σποραδικές σφαγές ἀθῶων (ὅπως τῶν 5 πρωτομαρτύρων τῆς Γιόλου καί ἄλλων) ἄρχισαν ἀπὸ τὸ Μάιο τοῦ 1821, ἡ συστηματικὴ ὅμως καί προγραμματισμένη σφαγὴ ἄρχισε τὸ Σάββατο 9 Ἰουλίου. Ὁ Ἀρχιεπίσκοπος Κυπριανός, ἐνῶ εἶχε εὐκαιρία νά διαφύγει, ἀρνήθηκε νά ἐγκαταλείψει τὸ ποίμνιό του, συνεχίζοντας κι αὐτός καί οἱ συνεπίσκοποί του τὴ μακρὰ παράδοση τῶν

Ὁρθοδόξων ποιμένων νά θυσιάζονται ὅταν ἡ ἀνάγκη τὸ ἀπαιτεῖ, γιὰ τὸ ποίμνιό τους.

Πρῶτος καρατομήθηκε ὁ Κιτίου Μελέτιος Β' κι ἀμέσως μετὰ οἱ Πάφου Χρῦσανθος καί Κυρηνείας Λαυρέντιος, ἐνῶ ὁ Ἀρχιεπίσκοπος Κυπριανός ἀπαγχονίστηκε στήν πλατεία τοῦ Σεραγίου. Ἀκολούθησαν ἡγούμενοι καί ἄλλοι ἐκκλησιαστικοὶ ἀξιωματοῦχοι, οἱ πρόκριτοι καί ἄλλοι ἡγετικοὶ παράγοντες τῶν Ἑλληνοκυπρίων ἀλλά καί ἄσημοι καί ἀθῶοι πολῖτες.

Μεταξὺ ἄλλων καρατομήθηκαν καί οἱ πρόκριτοι τῆς Λεμεσοῦ Γεώργιος Μασούρας, Ἀνδρέας Δαβίδ, Χριστόφορος Ἀραπούδης καί ὁ καλλίφωνος ψάλτης τοῦ ἱεροῦ ναοῦ Ἁγίας Νάπας Γιονούζης, ἐνῶ ὁ Φ. Ζαννέτος ἀντὶ τοῦ Γεωργίου Μασούρα ἀναφέρει τοὺς Δημήτριο Τσιβιτάνο καί Ὀνούφριο Γιασίνογλου.

Αὐτὴ ὑπῆρξεν ἡ κατάληξη μᾶς δυναμικῆς πορείας τῆς Ἐκκλησίας τῆς Κύπρου μέσα σέ κείνα τὰ σκοτεινὰ τῆς δουλείας χρόνια. Κατάληξη θυσιαστικὴ καί σταυρώσιμη, ὅπως ἐξ ἄλλου σταυρώσιμη ἦταν πάντα ἡ πορεία τῆς Ὁρθοδόξου Ἐκκλησίας διὰ μέσου τῶν αἰώνων.

Μετὰ τὴ διαγραφή τοῦ γενικοῦ πλαισίου τῆς ὅλης ἐκκλησιαστικῆς καί πολιτικῆς κατάστασης τῆς Β' περιόδου τῆς Τουρκοκρατίας - χρονικὴ διαίρεση πού ἀφορᾶ μόνο τὴν ἱστορία τῆς Μητροπόλεως Κιτίου κι ὄχι τὴ γενικὴ ἐκκλησιαστικὴ ἱστορία τῆς Κύπρου - ἀκολουθοῦν οἱ βιογραφίες τῶν Μητροπολιτῶν Κιτίου καί Λεμεσοῦ πού τοποθετοῦνται ἔτσι στό φυσικό τους ἱστορικό πλαίσιο. Ἡ περίοδος αὐτὴ εἶναι ἀρκετὰ πρὸ πλούσια σέ πληροφορίες ἀπ' ὅ,τι οἱ προηγούμενες.

Ὁ Κιτίου καί Λεμεσοῦ Ἰωαννίκιος Α' εἶναι ὁ πρῶτος Ἐπίσκοπος πού ἐμφανίζεται στὸν σημαντικό Κώδικα Α' τῆς Μητροπόλεως Κιτίου, τοῦ ὁποῖου ἡ δημιουργία πρέπει νά ὀφείλεται στὴ δική του πρωτοβουλία. Εἶναι γνωστός μέ τὴν ἐπωνυμία «Ζωγράφος» διότι

ήταν και άγιογράφος. Σ' αυτόν («Ίωαννικίου ζωγράφου χείρ») αποδίδονται διάφορες εικόνες πού χρονολογούνται περίπου από τό 1670 έως τό 1695, όπως ή εικόνα του άγιου Γεωργίου στό καθολικό τής μονής του Άγιου Παντελεήμονος Άχεράς, τής Σταύρωσης στην έκκλησία τής Ψημολόφου, του Χριστού στην έκκλησία των Άγιων Βηχιανού και Νόμωνος στά Άνάγια, τής Παναγίας και του Άγιου Ίωαννου του Θεολόγου στην έκκλησία του Άγιου Εϋσταθίου στό Κολότσι, τής Παναγίας στην έκκλησία Παναγίας Καθολικής στό Πελέντρι, τής άγίας Παρασκευής στην έκκλησία τής Νήσου· επίσης εικόνες σέ έκκλησίες των κατεχομένων, όπως στό Τραχώνι Κυθραίας, στό Μαρκό, στην Κυθρέα, στό Λευκόνοικο.

Στό προαναφερθέν χειρόγραφο του μοναχού Ακακίου στην έκκλησία τής Άγίας Τριάδος Ριζοκαρπάσου, ήμ. 1732/33, τό όποίο περιέχει τίς Ακολουθίες των άγιων τής Καρπασίας, υπάρχουν μερικές σημαντικές λεπτομέρειες για τή ζωή του Ίωαννικίου. Στό εκεί συναξάρι του άγιου Θύρσου αναφέρεται ότι ό Ίωαννίκιος ήταν πολύ επιδέξιος ζωγράφος και ότι υπήρξε μαθητής του Λευκωσιάτη ιερομονάχου Λεοντίου ό όποιος είχε σπουδάσει άγιογραφία στή Ρωσία για 10 χρόνια. Σ' αυτόν τόν Ίωαννίκιο, πού ήταν ήδη Μητροπολίτης Κιτίου, προσέφυγε τό 1680

ιερέας από τή Γιαλούσα, θέλοντας νά κάμει εικόνα του άγιου Θύρσου, του όποιου όμως ή ιδιότης - άν ήταν ιεράρχης ή όσιος ή μάρτυρας - ήταν μέχρι τότε άγνωστη. Ό Κιτίου Ίωαννίκιος ύστερα από όλονύχτια προσευχή έλαβε άνωθεν αποκάλυψη ότι ό Θύρσος ήταν «άρχιερέας Καρπασίου» και, σάν τέτοιο, τόν ζωγράφισε.

Στή συνέχεια τό χειρόγραφο αναφέρει ότι ό Ίωαννίκιος ήταν πολύ έναρετος και άσκητικός· ότι έτρωγε μά φορά τήν εβδομάδα λίγο

ξερό ψωμί· ότι πριν γίνει άρχιερέυς άσκήτευε ως ιερομόναχος σ' ένα σπήλαιο μέσα στά βουνά· κι όταν ό προηγούμενος Έπίσκοπος απέθανε (στό χειρόγραφο αναφέρεται, λανθασμένα, ως Κοσμάς αντί του όρθου Βαρνάβας), «έμαζώθησαν όλοι τους οι Λαρνακιώτες και ό κόσμος, και έδωκαν βουλήν νά υπάγουν νά φέρουν αυτόν τόν άγιώτατον ιερομόναχον Ίωαννίκιον από μέσα εις τά όρη. Και έτσι τόν έφεραν, και αυτός έκλαιγε ώσαν ένα μικρό παιδίον όπότεν ύστερηθή τήν μητέρα του. Αλλά θέλοντος και μή θέλοντος του, τόν έκαμαν ποιμένα τους...». Παρά τίς υπερβολές πού δυνατόν νά υπάρχουν σέ τέτοια συναξάρια, είναι φανερό ότι ό Ίωαννίκιος ό

Ζωγράφος ήταν ένας έναρετος και εύσεβής Έπίσκοπος. Έπί των ήμερών του έλύθη όριστικά ή διαφορά μεταξύ τής Μητροπόλεως Κιτίου και του Πατριαρχείου Άλεξανδρείας, σχετικά μέ τή μονή τής Παναγίας τής Άμασγού στην κοιλάδα του ποταμού Κούρρη στή Λεμεσό. Στό περί Μητροπολίτου Κιτίου Λεοντίου Α' μέρος (; - 1630 - 1634 - ;) αναφέρθηκε ότι ό Μητροπολίτης εκείνος είχε γύρω στό 1630 δωρίσει τή μονή στό Πατριαρχείο Άλεξανδρείας. Έπειδή όμως ή διαχείρισή της άπεδείχθη ζημιογόνος, ό τότε Πατριάρχης Άλεξανδρείας Γεράσιμος Σπαρταλιώτης, μέ σχετική έπιστολή του, τήν έπεστρεψε τό

1632 στή Μητρόπολη Κιτίου. Αργότερα, στό τέλος του αιώνα, άλλος Πατριάρχης, ό Γεράσιμος Παλλαδάς (1688-1710), μέ αύστηρή έπιστολή του προς τόν Κιτίου Ίωαννίκιο Α', ήγειρεν άξιώσεις επί τής μονής, μή γνωρίζοντας τήν παραίτηση του προκατόχου του από τή δωρεά. Ό Ίωαννίκιος Α' απάντησε στέλλοντας τό έγγραφο παραίτησης του τότε Πατριάρχου όπότε ό Γεράσιμος Παλλαδάς, μέ νέα έπιστολή του ήμ. 20 Φεβρ. 1698 απέσυρε τήν άξιώσή του.

Ή Παναγία. Παρεκκλήσιο Αγ. Εϋσταθίου - Κολότσι. Έργο Μητροπολίτου Κιτίου Ίωαννικίου

Λόγος στήν κοίμηση τῆς πρεσβυτέρας Θέκλας Μπύρου Παντελή

τοῦ Πρωτ. Κλεάνθη Παντελή

*«Τί τό περί ἡμᾶς τοῦτο γέγονε μυστήριον;
Πῶς παρεδόθημεν τῇ φθορᾷ καί συνεξεύ-
χθημεν τῷ θανάτῳ;»*

*«Τελειωθείσα ἐν ὀλίγῳ ἐπλήρωσε χρόνους
μακροῦς· ἀρεστή γάρ ἦν Κυρίῳ ἡ ψυχή
αὐτῆς».*

*«Ἠρπάγη μή κακία ἀλλάξη σύνεσιν αὐτῆς
ἢ δόλος ἀπατήση ψυχὴν αὐτῆς».*

Τά φτωχά λόγια πού ἀκολουθοῦν δέν εἶναι ἐπικήδιος ἀλλά χαιρετισμός στή Θέκλα Μπύρου Παντελή, πού ἔχει μεταστει «ἐκ τῆς αὐλῆς ταύτης» στήν ἀτελεύτητη μακαριότητα τήν «ἐν τοῖς οὐρανοῖς». «Ἐν τῷ μέσῳ τῆς νυκτός», μεταξύ 4ης καί 5ης Νοεμβρίου ἐξεδύθη τόν πολυαθλο καί πολυώδυνο δερμάτινο χιτῶνα καί ἐνεδύθη τόν ἄφθαρτο καί αἰώνιο, ἀνταλλάσσοντας τά παρόντα, μάταια καί ψευδή μέ τήν ἀμάραντη καί ἀθάνατη αἰωνιότητα, τήν ὄντως ζωή, πού ὀλόψυχα ἐπιποθοῦσε.

Παρέδωσε τήν ἀγία μαρτυρική ψυχή της εἰς χεῖρας Θεοῦ ζῶντος μέσα εἰς τόν οἶκο της, ἀγκαλιασμένη ἀπό τήν οἰκογένειά της ὅπως ἐπιθυμοῦσε. Στή Βασιλεία τοῦ Θεοῦ μέ ἀνεκκλάλητη χαρά σέ ὑποδέχονται σήμερα ἀνάμεσα σέ ἄλλους, ἡ μαρτυρική καί σύναθλος κατά σάρκα ἀδελφή σου Σταυρούλλα, ἡ ἐνάρετη γιαγιά σου Παναγιώτα, ἡ σχοῦσα ἐμπειρίες πνευματικές, ἀγαπημένη μου μητέρα Μαρία καί ἡ ἐν μετανοίᾳ κοιμηθεῖσα γιαγιά μου Λουκία.

Χρόνια παλεύω μέ τό Θεό γιά νά ἀπέλθει ἀπ' ἐμοῦ τό ποτήριο τοῦτο, ἀλλά πού μπορῶ, νάνος ἐγώ, νά Τόν νικήσω. Χρόνια προετοιμάζομαι γι' αὐτή τή φοβερή ὥρα, κι εἶμαι ἀκόμα στό πρῶτο βῆμα. Σήμερα νοιώθω ὅτι κατεδαφίζομαι, ἀποδομοῦμαι, ἀκρωτηριάζομαι. Εἶμαι κολωβός! Πού νά

βρῶ τήν ψυχή μου, χωρίς ἐσένα, πολυαγαπημένη μου!

Δοξάζω καί εὐγνωμονῶ τόν Ἅγιο, τόν Πανάγιο Τριαδικό Θεό μας, πού πολλαπλῶς καί πολυτρόπως εὐηργέτησε τήν οἰκογένειά μου μέ ἀναρίθμητες εὐλογίες. Ἡ μεγαλύτερη ὅμως ἀπ' αὐτές εἶναι ὅτι ἔστειλε στό δρόμο μου καί βαδίσαμε μαζί στό βίο τοῦτο τῆ Θέκλα.

Οὔτε στά πύριμα ρομαντικά, τρελλά νεανικά μου ὄνειρα δέν πίστευα ἤ φανταζόμουν ὅτι ἐγώ ὁ ταπεινός καί ἄσημος ἀπό τό μικρό χωριό Ἀγγλισίδες, τό ἐπώνυμο ὅμως γιά τόν Ἅγιο Θεράποντα τό θαυματουργό, τόν καί πολιοῦχο του, θά συναντοῦσα στή ζωή μου τῆ Θέκλα Μπύρου ἀπό τήν εὐκλεῆ καί φιλοπρόοδο Λύση, τῆ διαβόητη γιά τά ἔνδοξα καί τετιμημένα τέκνα της: Ἄγιους Εὐφημινό καί Συνέσιο, Γρηγόρη Αὐξεντίου καί γέρο Παναή τοῦ Ἰλαμοῦ. Νέα, ὠραιότατη καί ἀγνωστάτη ψυχή τέ καί σώματι, ἔγινε γιά μένα ὁ γλυκασμός τῆς ψυχῆς μου καί τό παραμύθιον τῆς καρδιάς μου. Τόση ἀρμονία, τέτοιο συνταίριασμα!

Εὐφυῆς, πολυτάλαντη, πληθωρική, χαριτωμένη, φίλεργη, φιλόπονη, φιλόπρωτη καί φιλάρετη. Μέ σπάνια ταλέντα καί χαρίσματα. Εὐειδής, καλλίφωνη, φιλόκαλη, ζωγράφος, μέ κλήση στή συγγραφή καί τήν ἀληθινή καλλιτεχνία. Δέν μιλοῦσε ποτέ γιά τόν ἑαυτό της καί τά παιδιά της. Δέν κάγχαζε, δέν ὑψηγοροῦσε, δέν παινεύοταν γιά τίς ἐπιτυχίες της. Ἐφάρμοζε τό πατερικό «λάθε βιώσας». Ποτέ δέν τήν ἄκουσα νά κατηγορεῖ, νά καταλαλεῖ. Ποτέ δέν τήν εἶδα νά ἀκηδιάζει, νά πλήττει. Λαμπάδα καιομένη γιά τά παιδιά της, τό Χριστό, ὅλο τόν κόσμο.

Δέν καυχῆθηκε ποτέ ὅτι πρῶτευσε στό Γυμνάσιο Λύσης, τό Παγκύπριο Ἐμπορικό Λύκειο Λάρνακος, τήν Παιδαγωγική Ἀκαδη-

μία. Ὡς δασκάλα ἦταν ἐξόχως χαρισματική. Ὡς πρεσβυτέρα ἦταν ὑπόδειγμα ὑπομονῆς, πίστεως, ἀφοσιώσεως, συμπαραστάσεως στόν ἱερέα σύζυγό της. Ὡς σύζυγος ἦταν σπάνια σέ πιστότητα καί ἀγάπη. Ὡς μητέρα ἦταν μοναδική συνδυάζοντας ἀγάπη καί ἐπιμονή σέ ἀρχές καί ἀξίες. Ἦταν γιά ὅλους μας σοφή σύμβουλος, σταθερή καί ἄοκνη συμπαραστάτιδα, φοβερή προστασία!

Ἦταν πάντα γενναία, θυσιαστική καί ἠρωϊκή στή ζωή. Ἀναδείχθηκε ὅμως ἠρωϊκότερη στήν ἐπάρατη ἀσθένειά της. Ποτέ δέν παραπονέθηκε. Ποτέ δέν λιποψύχησε. Ποτέ δέν γόγγυσε. Ἦταν πάντα χαρούμενη καί στήριζε καί ἐμάς. Δέν τήν ἄκουσα ποτέ νά λέει τό γνωστό « Γιατί σέ μένα;» Ἦξερε καλά ὅτι ἀποτελοῦσε κι αὐτή μέρος τοῦ μεγάλου προβλήματος, πού λέγεται «πεπρωκυία φύση». Ζητοῦσε ὅμως παρακλητικά τή δύναμη ν' ἀντέξει τό πρόβλημα, τήν ἀσθένεια. Γι' αὐτό καί στήν πόρτα τοῦ ψυγείου τῆς ἀνάρτησε γιά νά βλέπει καθημερινά σχετική ρήση ἀγίου γέροντος. Ἔδωσε ἀπό καιρό ὁδηγίες γιά τά σχετικά μέ τήν κοίμησή της, πού ἀπαρέκλιτα καί εὐλαβικά τηροῦμε.

Οἱ τελευταῖοι δύο μήνες ἦταν μαρτυρικοί γιά τήν ἀγαπημένη μας. Περίσσευσαν ὅμως καί πάλι ἡ ἀληθινή ἀγάπη της, ἡ βεβαία πίστη της, τό ὁμορφο χαμόγέλό της. Πόνεσε, ταπεινώθηκε, ἐξευτελίστηκε. Ἡ ἀξιοπρεπής, ἡ εὐαίσθητη, ἡ σεμνοπρεπής. Ὑπερβάσα τό «χαῦνον» τῆς γυναικείας φύσεως, τό ἀσθενές καί ἀδύναμο, γιά νά θυμηθῶ τόν ὑμνογράφο «ἔδειξε ἀνδρεία καί ἀντρικεῖα ψυχῆ καί φρόνημα».

Θέκλα μας! «Ποῦ ἔδν τό κάλλος τῆς μορφῆς σου;» Ἡ ζωή ἐν τάφῳ. Ἄκρά Ταπείνωσις. Σιγησάτω πᾶσα σάρξ βροτεία. Πόσο δίκιο ἔχει ὁ Ἀρχιεπίσκοπος Ἀλβανίας Ἀναστάσιος ὅταν τονίζει ὅτι στό Σταυρό εἶναι ἡ Ἀνάστασις ἀλλά καί μέσα στήν Ἀνάστασις εἶναι ὁ Σταυρός. Χωρίς τό ἓνα δέν ὑπάρχει τό ἄλλο. Συνυπάρχουν, εἶναι ἀλληλένδετα.

Ἡ Θέκλα Μπύρου Παντελή, ἡ σύζυγος, ἡ μητέρα, ἡ γιαγιά, ἡ θυγατέρα, ἡ ἀδελφή, ἡ οἰκοκυρά, ἡ πρεσβυτέρα, ὁ ἄνθρωπος τοῦ Θεοῦ ἔζησε μία σύντομη ἀλλά γεμάτη ζωή. Μεστή ἐλέους, χαρίτων καί ἔργων ἀγαθῶν.

Εἶχε βέβαια ὄντως πολλά ἀκόμα νά προσφέρει καί νά ἐπιτελέσει. Ἀφοῦ ὅμως ὁ καλός Θεός μας ἔτσι οἰκονόμησε κάμπουμμε ταπεινά μέ ἐμπιστοσύνη τόν αὐχένα.

Ἡ ἀσθένεια τήν ταπείνωσε ἔτι καί ἔτι.

Δέν εἶχε κοσμικά ὄνειρα καί προσωπικές φιλοδοξίες. Ἔζησε «ὡς μηδέν ἔχουσα καί τά πάντα κατέχουσα». Μέ ἐπιμέλεια ἀπέφυγε προαγωγή στήν ἐργασία της τήν ὁποία εἶχε σίγουρη. Ὁ προσανατολισμός τῆς ζωῆς της εἶναι πιά σαφέστερος. Νά ἐπιμελεῖται τῆς ψυχῆς της, «πράγματος ἀθανάτου». Νά φροντίζει τόν οἶκο της καί τά παιδιά της πού ὑπεραγαποῦσε. Νά μάθει νά ψάλλει γιά νά δοξάζει καί νά ὑμνεῖ τό Θεό, νά διακονεῖ σάν νεωκόρος στό παρεκκλήσιο τοῦ Ἁγίου Θεράποντος καί νά μανθάνει στά πολυαγαπημένα τῆς ἐγγονάκια τά ἑλληνικά γράμματα.

Μάνα μου, μάνα μας!

Σάν ἄγγελος ὀρθρινός, σάν ἐκεῖνο τῆς μᾶς τῶν Σαββάτων, ἀναστάσιμος, στάθηκες στή ζωή μας. Σέ εὐγνωμονοῦμε γιά ὅ,τι θυσιαστικά πρόσφερες σέ μας. Ὅχι μόνο τό «ζήν» ἀλλά τό «εὐ ζήν». Στό σπῆτι μας ἦσουν γιά ὅλους ὁ συνδετικός κρίκος, ἡ ἰσορροπία, ἡ συνοχή, ἡ ἀρμονία, ἡ μελωδία μας. Εἶσαι γιά μᾶς ὅ,τι ἀκριβό. Τό τιμαλφές τῆς λευϊτικῆς οἰκογένειάς μας. Ἡ ἱερά παρακαταθήκη μας. Εἶσαι τώρα ὁ πρεσβευτής, ἡ πρέσβειρά μας κοντά στό Νυμφίο Χριστό, πού ὑπεραγάπησες. Εἶμαστε βέβαιοι, πῶς θά ἔχουμε καί τώρα θωπευτικές στή ζωή καί τήν οἰκογένειά μας τίς ἅγιες πρεσβείες σου. Δέν σέ χαιρετῶ γιατί θά εἶσαι πάντα μαζί μας. Νά ἔχουμε πάντα τήν εὐχή σου.

Ἐκ μέρους τῆς οἰκογένειάς μας, ἐκφράζουμε πρός ὅλους τους ἀγίους ἀρχιερεῖς, ἱερό κληρο καί πιστό λαό τίς ἐκ βάθους καρδίας πολλές εὐχαριστίες μας γιά τή συγκινητική παρουσία σας καί θερμή συμπαράστασή σας στό βαρύτατο πένθος μας. Εὐχόμεσθε ὀλόψυχα τό δικό σας ὄνειρο νά ἐπιμηκυνθεῖ, ὁ Θεός τῆς ἀγάπης νά σᾶς χαρίζει ἔτη πλεῖστα «ἐν ὑγείᾳ κατ' ἄμφω», στή ψυχῆ καί τό σῶμα, μέσα στή χάρη τοῦ Θεοῦ κι ἡ ζωή σας πάντα νά εἶναι καταυγασμένη ἀπό τή χάρη τῆς κτιστῆς Βασιλείας Του, τῆς Ἁγίας Ὁρθόδοξης Ἐκκλησίας μας.

Ἅγιος Σεραφεῖμ τοῦ Σάρωφ

Ὁ Ἐμπειρικός Θεολόγος τῆς Ὁρθοδοξίας

τοῦ κ. Σάββα Ἀλεξάνδρου,
Θεολόγου, Βοηθοῦ Διευθυντοῦ Α΄

Ὁ Ἅγιος Γρηγόριος ὁ Παλαμᾶς, πού συστηματοποίησε τή διδασκαλία τῆς ἐκκλησίας περὶ τοῦ προσώπου τοῦ Θεοῦ, ἀποφαίνεται πῶς ὁ Θεός ὡς οὐσία εἶναι ἀπόλυτα ἀμέθεκτος καὶ ὑπερβατικός. Οἱ θεῖες ἄκτιστες ἐνέργειες τοῦ ὁμως, εἶναι μεθεκτές, κατέρχονται πρὸς τόν κόσμον καὶ θεώνουν τό ἀνθρώπινο πρόσωπο. Αὐτή ἡ θεολογική τοποθέτησή του, πού ἐκφράζεται στό ἔργο του «Περὶ ἐνώσεως καὶ διακρίσεως», μᾶς δίνει καὶ τό στίγμα τοῦ Ἁγίου. Στόν περίφημο ἀγιορειτικό τόμο του θά πει: «Ἅγιοι εἰσίν, οἱ διὰ ἄκραν καθαρότητα τῆς καρδίας, εἰδόντες καὶ παθόντες τήν τοῦ Θεοῦ λαμπρότητα».

Ἕνας τέτοιος λοιπόν θεομένος ἄνθρωπος ὑπῆρξε καὶ ὁ ἅγιος Σεραφεῖμ τοῦ Σάρωφ πού ἀφοῦ διὰ τῆς ἀσκήσεως καθάρθηκε ἀπό τά πάθη, κατέστη θέσει καὶ ἐνεργεία Θεός.

Ὁ μέγας αὐτός Ρώσος ἀσκητής κατάφερε μετέχοντας τῆς λειτουργικῆς, μυστηριακῆς καὶ ἀσκητικῆς ζωῆς τῆς ἐκκλησίας μας νά γίνεαι ἀποδέκτης ἀλλά καὶ πομπός τῆς θείας λαμπρότητας.

Ὁ ἅγιος Συμεών ὁ Νέος Θεολόγος θά πει πῶς: «ὁ Θεός φῶς ἐστίν καὶ οἷς συναφθεῖ μεταδίδωσιν αὐτοῖς, κατὰ τήν ἀναλογία τῆς καθάρσεως τῆς ἰδίας αὐτοῦ λαμπρότητας». Τό γεγονός λοιπόν τῆς ἀπό μέρους τοῦ βιώσεως καὶ ἐμπειρίας τοῦ θείου ἀκτίστου φωτός, τόν κατέστησε Στάρετς, δηλαδή ἕνα ἀλάθητο πνευματικό καθοδηγητή, ὄχι μόνο γιά τόν ἀδελφό ὀρθόδοξο ρωσικό λαό ἀλλά καὶ γιά ὅλους ἀνεξάρτητα τοὺς ὀρθοδόξους, κάθε φυλῆς καὶ ἐθνότητος.

Ὁ θεολογικός λόγος του, ἐκφράζει τήν μυστική ἐμπειρική θεολογία τῶν πατέρων τῆς ἀνατολῆς γι' αὐτό καὶ εἶναι σωστικός καὶ πάντα ἐπίκαιρος. Καταρχᾶς θά πρέπει νά τονιστεῖ

τό γεγονός πῶς, ὁ ἴδιος ζοῦσε ἐμπειρικά ἐξαιτίας τοῦ ὅτι νέκρωσε τά πάθη, τήν Ἀνάσταση τοῦ Χριστοῦ, αὐτό ἀκριβῶς τοῦ ἔδινε μιά ἐσωτερική πληρότητα καὶ μιά διαρκή χαρά. Εἶναι χαρακτηριστικό τό γεγονός πῶς ὅποιο συναντοῦσε στήν ἔρημό του Σάρωφ ἄσχετα ἂν ἦταν περίοδος τοῦ Πάσχα ἢ ὄχι χαιρετοῦσε πάντοτε τόν προσκυνητή λέγοντας «Χριστός Ἀνέστη χαρά μου». Ἐξάλλου ζώντας ὁ ἴδιος μέσα στό πνεῦμα τῶν πρό αὐτοῦ θεοφόρων πατέρων πιστεύει πῶς μόνο ὁ διάβολος εἶναι σκυθρωπός. «Ὁ διάβολος ψυχρός ἐστὶ καὶ ἀπ' αὐτοῦ πάσα ἡ ψυχρότης ἀφορμάται», θά πει ὁ Ἀβᾶς Βαρσανούφιος. Ἀντίθετα ὁ Χριστιανός, κατὰ τήν θεολογία τοῦ Ἁγίου Σεραφεῖμ τοῦ Σάρωφ, ζώντας τό γεγονός τῆς ὑπέρβασης τοῦ θανάτου καὶ τῆς φθορᾶς, πού ἐπῆλθε διὰ τῆς Ἀναστάσεως τοῦ Χριστοῦ, εἶναι διαρκῶς χαρούμενος. Ὁ ἴδιος θά πει σέ μία μοναχὴ τοῦ Ντιβέγιεβο : «ἡ χαρούμενη διάθεση δέν εἶναι ἁμαρτία μητέρα μου, ἀντίθετα διώχνει τήν κούραση πού ἀπό αὐτήν προέρχεται ἡ ἀπογοήτευση, τό πῶ χειρότερο ἀπὸ ὅλα».

Σπουδαιότατο μέρος τῆς θεολογίας του ἀποτελεῖ καὶ ἡ διδασκαλία του γιά τήν μονολόγιστον εὐχή δηλαδή τό «Κύριε ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστέ Υἱέ τοῦ Θεοῦ Ἐλέησον μέ τόν ἁμαρτωλό». Εἶναι γνωστό πῶς κατὰ τήν θεολογία τῶν πατέρων καὶ δεῖ κατὰ τόν Ἅγιο Νεῖλο, μέγαλο φιλοκαλικό πατέρα τῆς ἐκκλησίας μας «ἡ προσευχή, ἀνάβαση αὕτη ἐστὶ τοῦ νοός πρὸς Κύριον τόν Θεό αὐτοῦ». Κατεξοχὴν δέ ἡ νοερά προσευχή δέν ἀνεβάζει τόν νοῦ πρὸς τό Θεό, ἀλλά ἀποτελεῖ μαστίγιο γιά τοὺς δαίμονες. Αὐτή εἶναι καὶ ἡ θέση τοῦ Ἁγίου Σεραφεῖμ τοῦ Σάρωφ, ὁ ὁποῖος μιλώντας γι' αὐτή συμβουλεύει καὶ τά ἀκόλουθα « στήν ἀρχὴ μιά δυό μέρες ἢ καὶ περισσότερο νά προσεύχεσαι μέ τῆ διάνοιά σου, προφέροντας κάθε

λέξη χωριστά. Ὑστερα ὅταν ὁ Κύριος θά ἔχει θερμάνει μέ τήν χάρη του τήν καρδιά σου ἔνωμένη μέ τόν νοῦ, ἡ προσευχή θά κυλά ἀνεμπόδιστα καί θά εἶναι πάντοτε μαζί σου, τρέφοντάς σε καί δίνοντάς σου χαρά». Ἐξάλλου ὁ μέγας αὐτός Ἅγιος τῆς ἐκκλησίας μας θά τονίσει στή θεολογία τοῦ τίς σωτηριολογικές προεκτάσεις

τῆς ἡσυχίας. Καί ἐδῶ θά τόν βροῦμε νά εὐθυγραμμίζεται πλήρως μέ τούς πατέρες τῆς ἐκκλησίας. Ὁ Ἅγιος Ἡσύχιος ὁ Πρεσβύτερος θά πει «ἡ ἡσυχία ἐστίν ἀρχή τῆς καθάρσεως τῆς ψυχῆς, ὅτι αἱ συντυχίαι οὐκ ἐώσιν τόν νοῦν, ἤδη τά ἑαυτοῦ πταίσματα καί τήν τῶν δαιμόνων πανουργίαν». Ὅμοια καί ὁ Ἅγιος Σεραφεῖμ τοῦ Σάροφ θά διακηρύξει πῶς ὁ ἄνθρωπος τῆς προσευχῆς εἶναι καί ἄνθρωπος τῆς ἡσυχίας ἄσχετος μέ τήν φλυαρία. Θά πει χαρακτηριστικά «ὅταν θά κατέχεις τήν πνευματική αὐτή τροφή δηλαδή τήν συνομιλία μέ τόν ἴδιο τόν Κύριο, γιατί νά πᾶς στά κελιά τῶν ἀδελφῶν ἔστω καί ἂν σέ προσκαλοῦν; Ἀλήθειά σου λέω ἡ ἀγάπη τῆς φλυαρίας εἶναι καί ἀγάπη τῆς ραθυμίας. Μείνε ὅσο μπορεῖς σιωπηλός, θυμίσου πάντα τήν παρουσία τοῦ Θεοῦ καί τό ὄνομά του». Ἔνα ἄλλο σημεῖο τῆς διδασκαλίας τοῦ Ἁγίου

εἶναι καί ἡ ἀναφορά του καί στήν πνευματική ὠφέλεια πού προκύπτει μέ ἀφορμή τήν ἀρρώστια. Ὁ Ἅγιος Ἰωάννης ὁ Χρυσόστομος θά πει «Οὐδέν οὕτως πέφυκεν ἐπιστρέφει ἡ ψυχή πρὸς Θεόν ὡς ἡ νόσος καί ὁ πόνος, ὅτι ταῦτα πάντα συνάδουσιν τήν διάνοιαν πανταχόθεν καί στρέφουσιν αὐτήν πρὸς ἑαυτήν καί οὕτως

πρὸς Θεόν ἀναβιβάζουσιν». Ὅμοια καί ὁ Ἅγιος Σεραφεῖμ θά διακηρύξει «τό σῶμα εἶναι δούλος τῆς ψυχῆς. Ἡ ψυχή εἶναι ἡ βασίλισσα. Ὅταν τό σῶμα ἐξασθενεῖ ἀπό τήν ἀρρώστια αὐτό εἶναι δείγμα τῆς εὐσπλαχνίας τοῦ Θεοῦ. Ἡ ἀρρώστια ἀδυνατίζει συγχρόνως καί τά πάθη καί ἔτσι ὁ ἄνθρωπος ἐπιστρέφει στόν ἑαυτό του». Μέ αὐτό τό σκεπτικό ἀντιμετώπισε καί ὁ ἴδιος τῆ φοβερή ἀρρώστια τῆς ὑδρωπικίας πού υπέστη ὅταν ἀκόμη ἦταν δόκιμος μοναχός.

Ὁ Βλαδίμηρος Λόσκι ἕνας μέγας Ρώσος θεολόγος ὑποστηρίζει πῶς «ἡ Θεοτόκος δέν ἀποτελέσει τό ἀντικείμενο τοῦ κηρύγματος τῶν ἀποστόλων ἀλλά παρέμεινε μυστήριο κρυμένο στό μυστικό σῶμα τοῦ Χριστοῦ πού εἶναι ἡ ἐκκλησία. Ἔτσι ὁ ἄνθρωπος πού ζεῖ τό μυστήριό τῆς ἐκκλησίας βιώνει καί τήν παρουσία τῆς κυρίας Θεοτό-

κου στή ζωή του. Γι' αυτό ακριβώς τόν λόγο όλοι άνεξαίρετα οί άγιοι είχαν μιά άγαπητική σχέση μαζί της. Δέν θά μπορούσε νά άποτελέσει έξαίρεση στήν προκειμένη περίπτωση και ό άγιος Σεραφεΐμ τού Σάρωφ ό όποίος μέ τίς ώρες γονατιστός προσευχόταν μπροστά στήν εικόνα της. Ό ίδιος θά όμολογήσει πώς ή ίδια ή Θεοτόκος τόν σκέπαζε μέ τήν άνείπωτη χάρη της και όσες φορές τού έμφανίζόταν τόν αποκαλούσε «λιουμπνιτισε μοϊ», δηλαδή πολυαγαπημένη μου. Αλλά και ό ίδιος τήν αποκαλούσε «ή μεγαλύτερη χαρά από όλες τίς χαρές». Άλλωστε κατά τόν ίδιο, ή ίδια ή Παναγία τόν θεράπευσε από τήν ύδρωπικία όπως αναφέρθηκε πύ πάνω πύ ύπόφερε όταν ήταν δόκιμος μοναχός. «Μπήκε τότε στό κελί μου τυλιγμένη σέ ένα άνέκφραστο φώς, ή άγία μητέρα τού Θεού ή Παναγία Παρθένος. Ακούμπησε τό δεξί χέρι τής στό μέτωπό μου. μέ τό άριστερό της χέρι κρατούσε ένα σκήπτρο. Μέ τό σκήπτρο αυτό άγγιξε τόν ταπεινό Σεραφεΐμ. Στο σημείο εκείνο στό δεξίό μου ισχίο έγινε ένα μικρό βαθούλωμα και από εκεί έτρεξε τό υγρό. Έτσι ή βασίλισσα τών ουρανών έσωσε τόν ταπεινό Σεραφεΐμ». Τό σημαντικότερο όμως στοιχείο τής θεολογίας τού Άγίου είναι ή θεολογία του για τόν σκοπό τής χριστιανικής ζωής. Ό Άγιος Σεραφεΐμ τού Σάρωφ ευθυγραμμίζεται σέ αυτό τό σημείο πλήρως μέ τούς Άγίους Συμεών τόν Νέο Θεολόγο και Άγιο Γρηγόριο τόν Παλαμά. Ό Άγιος Συμεών ό Νέος Θεολόγος αναφέρει : «σκοπός πάντων τών κατά Θεόν αγωνιζομένων έστίν τό ευαρεστήσαι Χριστώ τώ Θεώ και λαβείν τήν καταλλαγήν πρός τόν έαυτού πατέρα διά τής τού πνεύματος μετουσίας και ούτως διά Τούτου, τήν σωτηρίαν όρίσασθαι». Σκοπός δηλαδή τής χριστιανικής ζωής είναι τό νά ευαρεστήσει ό άνθρωπος τόν Χριστό και νά φιλιωθεί μέ τόν Θεό πατέρα αποκτώντας τό Άγιο Πνεύμα και εξασφαλίζοντας έτσι τή σωτηρία. Μέ άλλα λόγια σκοπός τής χριστιανικής ζωής είναι ή θέωση και ό άγιασμός πύ συνυφαίνονται μέ τήν άπόκτηση τού Άγίου Πνεύματος. Ό Άγιος Γρηγόριος ό Παλαμάς θά πει γι' αυτό: «ότι δέ τό Πνεύμα τό Άγιο ή άγιότης έστίν περί τούτου ήδη ικανός τεθεολόγηται».

Ό Άγιος Σεραφεΐμ θά διακηρύξει: «ό σκοπός τής χριστιανικής ζωής είναι νά άποκτήσουμε τό Άγιο Πνεύμα». Αυτό θά αναφέρει στό Νικολάι Μοτοβίλοφ, σέ σχετική έρώτησή του. Θά πει ό Άγιος: «ή νηστεία, ή προσευχή, ή έλεημοσύνη και κάθε καλή πράξη πύ γίνεται στό όνομα τού Χριστού δέν άποτελούν παρά τά μέσα για τήν άπόκτηση τού Άγίου Πνεύματος». Στην άπορία τού Μοτοβίλοφ τί έννοει μέ τόν όρο άπόκτηση ό Άγιος θά αναφέρει « ή άπόκτηση είναι μία άγορά, οί άρετές πύ άκούμε στό όνομα τού Χριστού μας φέρουν τή χάρη τού Άγίου Πνεύματος, τό δέ πνεύμα τού Θεού είναι φώς». Τότε ό Μοτοβίλοφ άντέτεινε στόν Άγίο «μου χρειάζεται νά καταλάβω άκόμη καλύτερα αυτό πύ λές, δέν τό έννοώ». Τότε, γράφει ό Μοτοβίλοφ, «ό πατήρ Σεραφεΐμ μέ έπιασε από τούς ώμους και είπε, είμαστε και οί δυό μέσα στήν πληρότητα τού Άγίου Πνεύματος, γιατί δέν μέ κοιτάζεις, «δέν μπορώ μπάτουςκα, τό πρόσωπό σας είναι πύ φωτεινό και από τόν ήλιο». Τότε ό γέροντας, γέροντας τό κεφάλι τού πρός τό μέρος μου, μου είπε, «ευχαριστήστε τόν Κύριο πύ σας παραχώρησε αυτή τήν χάρη». Σύμφωνα μέ τήν μαρτυρία τού Μοτοβίλοφ, ό Άγιος έλαμπέ σας τόν ήλιο, ενώ ή καρδιά τού ίδιου ήταν γεμάτη από μία άπέραντη ειρήνη, ένιωθε μιά άνείπωτη γλυκύτητα και χαρά. Παρόλο πύ ήταν καταχείμωνο ένιωθε μέσα του μιά έξαιρετική θερμότητα. Πέρα από αυτό αισθανόταν μία υπέροχη ευωδία στήν άτμόσφαιρα. Τότε ό άγιος Σεραφεΐμ τού έξήγησε πώς όλα τούτα, ήταν σημάδια τής παρουσίας τού Άγίου Πνεύματος. Αυτό πύ τελικά διαμείνει ό Άγιος στό Μοτοβίλοφ και πύ ισχύει για όλους τους χριστιανούς τής κάθε έποχής είναι πώς ό Θεός ζητεί μιά καρδιά γεμάτη πίστη και άγάπη και τότε παρέχει τό πνεύμα του και έτσι θεώνεται ό άνθρωπος. Αυτός είναι λοιπόν ό Άγιος Σεραφεΐμ τού Σάρωφ, ένας επίγειος άγγελος και ένας ουράνιος άνθρωπος πύ διαρκώς δέεται στό Θεό για τή σωτηρία μας πύ σέ τελευταία άνάλυση δέν είναι τίποτε άλλο παρά ή από μέρους μας άπόκτηση τού Άγίου Πνεύματος και έπομένως ή προσωπική μας θέωση και ό άγιασμός.

Θείες Λειτουργίες και Χοροστασίες Νοεμβρίου και Δεκεμβρίου

Πανιερωτάτου Μητροπολίτου Λεμεσού κ. Ἀθανασίου

Πέμπτη 8 Νοεμβρίου: συγχοροστάτησε μετά τοῦ Σεβασμιωτάτου Μητροπολίτη Μαδαγασκάρης κ. Ἰγνατίου καί τοῦ Θεοφιλεστάτου Ἐπισκόπου Ἀμαθοῦντος κ. Νικολάου στόν πανηγυρίζοντα ἱ.ν. Ἁγίου Νεκταρίου.

Παρασκευή 9 Νοεμβρίου: συλλειτουργήσε μετά τοῦ Σεβασμιωτάτου Μητροπολίτη Κεντρῶας Ἀφρικήs κ. Νικηφόρου καί τοῦ Σεβασμιωτάτου Μητροπολίτη Μαδαγασκάρης κ. Ἰγνατίου στόν ἴδιο ναό, τό ἀπόγευμα τῆς ἴδιας ἡμέρας συγχοροστάτησε μετά τοῦ Σεβασμιωτάτου Μητροπολίτη Μαδαγασκάρης κ. Ἰγνατίου στόν ἔσπερινό στόν πανηγυρίζοντα ἱερό ναό Ἁγ. Ἀρσενίου Λεμεσοῦ.

Σάββατο 10 Νοεμβρίου: τέλεσε τή Θεία Λειτουργία στόν ἱ.ν. Ἁγ. Ἀρσενίου τῆς κοινότη-
τας Κυπερούνας.

Κυριακή 11 Νοεμβρίου: τέλεσε τή Θεία Λειτουργία στόν ἱ.ν. Ἁγ. Βαρβάρας Ζακακίου. Τό ἀπόγευμα τῆς ἴδιας ἡμέρας χοροστάτησε στόν ἔσπερινό στόν πανηγυρίζοντα ἱ.ν. Ἁγ. Ἰωάννη τοῦ Ἐλεήμονος.

Δευτέρα 12 Νοεμβρίου: ἡμέρα ἑορτῆs τοῦ πολιούχου Ἁγίου τῆs Λεμεσοῦ, Ἁγίου Ἰωάννη τοῦ Ἐλεήμονος, συμμετεῖχε σέ ἀρχιερατικό συλλείτουργο μετά τοῦ Σεβασμιωτάτου Μητροπολίτη Κεντρῶας Ἀφρικήs κ. Νικηφόρου, τοῦ Σεβασμιωτάτου Μητροπολίτη Μαδαγασκάρης κ. Ἰγνατίου καί τοῦ Θεοφιλεστάτου Ἐπισκόπου Ἀμαθοῦντος κ. Νικολάου στόν ἱ.ν. Ἁγ. Ἰωάννη τοῦ Ἐλεήμονος.

Κυριακή 18 Νοεμβρίου: τέλεσε τή Θεία Λειτουργία στόν ἱ.ν. Ἀπ. Ἀνδρέα καί Ὁσίας Φωτεινῆs στόν Συνοικισμό Κολοσσίου.

Τρίτη 20 Νοεμβρίου: χοροστάτησε στόν ἔσπερινό στόν πανηγυρίζοντα ἱ.ν. Παναγίας Χρυσελεύσης Φοινικαριῶν.

Τετάρτη 21 Νοεμβρίου: τέλεσε τή Θεία Λειτουργία στόν πανηγυρίζοντα ἱ.ν. Παναγίας

Ἀγροῦ.

Κυριακή 25 Νοεμβρίου: τέλεσε τή Θεία Λειτουργία στήν ἱ.μονή Παναγίας Ἀμρoῦs, τό ἀπόγευμα τῆs ἴδιας ἡμέρας χοροστάτησε στόν ἔσπερινό στόν πανηγυρίζοντα ἱ.ν. Ἁγ. Στυλιανοῦ Συνοικισμοῦ Λινόπετραs.

Τετάρτη 28 Νοεμβρίου: χοροστάτησε στόν ἔσπερινό στό παρεκκλήσιο τοῦ Ἁγ. Φιλουμένου Πάνω Πολεμιδιῶν.

Πέμπτη 29 Νοεμβρίου: χοροστάτησε στόν ἔσπερινό στόν πανηγυρίζοντα ἱ.ν. Ἀπ. Ἀνδρέα Χαράκη.

Παρασκευή 30 Νοεμβρίου: τέλεσε τή Θεία Λειτουργία στόν ἱ.ν. Ἀπ. Ἀνδρέα Μέσα Γειτονιάs.

Κυριακή 2 Δεκεμβρίου: τέλεσε τή Θεία Λειτουργία στόν ἱ.ν. Ἀρχ. Μιχαήλ Μονοβόλικου.

Δευτέρα 3 Δεκεμβρίου: χοροστάτησε στόν ἔσπερινό στόν πανηγυρίζοντα ἱ.ν. Ἁγ. Βαρβάρας Ζακακίου.

Τετάρτη 5 Δεκεμβρίου: τέλεσε τή Θεία Λειτουργία στόν πανηγυρίζοντα ἱ.ν. Ἁγ. Σάββα Ὑψωνα, τό ἀπόγευμα τῆs ἴδιας ἡμέρας χοροστάτησε στόν ἔσπερινό στήν πανηγυρίζουσα ἱ.μονή Ἁγ. Νικολάου Γάτων.

Πέμπτη 6 Δεκεμβρίου: τέλεσε τή Θεία Λειτουργία στόν πανηγυρίζοντα ἱ.ν. Ἁγ. Νικολάου Κάτω Πολεμιδιῶν.

Σάββατο 8 Δεκεμβρίου: τέλεσε τά θυρανοίξια τοῦ ἱ.ν. Ἀπ. Βαρνάβα Συνοικισμοῦ Ἁγ. Ἰωάννου συμπαραστατούμενου τοῦ Σεβασμιωτάτου Μητροπολίτου Βεροιάs, Ναούσης καί Καμπανιάs κ. Παντελεήμονα.

Κυριακή 9 Δεκεμβρίου: τέλεσε τή Θεία Λειτουργία στόν πανηγυρίζοντα ἱ.ν. Ἁγ. Ἄννης στό Σπιτάλι.

Τρίτη 11 Δεκεμβρίου: χοροστάτησε στόν ἔσπερινό στόν πανηγυρίζοντα ἱ.ν. Ἁγ. Σπυρίδωνα Λεμεσοῦ.

Παρασκευή 14 Δεκεμβρίου: χοροστάτησε στόν έσπερινό στόν πανηγυρίζοντα ι.ν. Άγ. Έλευθερίου Μουτταγιάκας.

Κυριακή 16 Δεκεμβρίου: τέλεσε τή Θεία Λειτουργία στόν ι.ν. Άγ. Τριάδας Λεμεσοῦ.

Κυριακή 23 Δεκεμβρίου: τέλεσε τή Θεία Λειτουργία στόν ι.ν. Παναγίας Χρυσοπολίτισσας

Ύψωνα.

Τρίτη 25 Δεκεμβρίου: τέλεσε τή Θεία Λειτουργία στόν μητροπολιτικό ναό Παναγίας Παντανάσσης Καθολικής.

Κυριακή 30 Δεκεμβρίου: τέλεσε τή Θεία Λειτουργία στόν ι.ν. Άγ. Ίωσήφ τοῦ Μνήστορος.

Θεοφιλεστάτου Έπισκόπου Αμαθούντος κ. Νικολάου

Παρασκευή 2 Νοεμβρίου: χοροστάτησε στόν έσπερινό στόν πανηγυρίζοντα ι.ν. Άγ. Γεωργίου Φραγκούδη.

Σάββατο 3 Νοεμβρίου: τέλεσε τή Θεία Λειτουργία στόν πανηγυρίζοντα ι.ν. Άγ. Γεωργίου Χαβούζας, τό απόγευμα τής ίδιας ημέρας χοροστάτησε στόν έσπερινό στό παρεκκλήσιο τοῦ Άγ. Δημητρίου τής κοινότητας Ακρωτηρίου.

Κυριακή 4 Νοεμβρίου: τέλεσε τή Θεία Λειτουργία στήν ι.μονή Παναγίας Σφαλαγγιώτισσας.

Τετάρτη 7 Νοεμβρίου: συγχοροστάτησε μέ τόν Σεβασμώτατο Μητροπολίτη Μαδαγασκάρης κ. Ίγνάτιο καί τό Σεβασμώτατο Μητροπολίτη Κεντρώας Αφρικής κ. Νικηφόρο στόν έσπερινό στόν πανηγυρίζοντα ι.ν. Αρχ. Μιχαήλ τής κοινότητας Άγ. Ίωάννη Πιτσιλιάς.

Πέμπτη 8 Νοεμβρίου: συμμετείχε σέ άρχιερατικό συλλείτουργο προεξάρχοντος τοῦ Σεβασμωτάτου Μητροπολίτη Κεντρώας Αφρικής κ. Νικηφόρου στόν πανηγυρίζοντα ι.ν. Αρχ. Μιχαήλ Παρεκκλησιάς, τό απόγευμα τής ίδιας ημέρας συγχοροστάτησε μέ τόν Σεβασμώτατο Μητροπολίτη Μαδαγασκάρης κ. Ίγνάτιο, τόν Σεβασμώτατο Μητροπολίτη Κεντρώας Αφρικής κ. Νικηφόρο καί τόν Πανιερώτατο Μητροπολίτη Λεμεσοῦ κ. Αθανάσιο στόν έσπερινό στόν πανηγυρίζοντα ι.ν. Άγ. Νεκταρίου.

Παρασκευή 9 Νοεμβρίου: συγχοροστάτησε μέ τόν Σεβασμώτατο Μητροπολίτη Κεντρώας Αφρικής κ. Νικηφόρο στόν έσπερινό στόν πανηγυρίζοντα ι.ν. Άγ. Αρσενίου τής κοινότητας Κυπερούνας.

Σάββατο 10 Νοεμβρίου: τέλεσε τή Θεία Λειτουργία στόν πανηγυρίζοντα ι.ν. Άγ. Αρσενίου

Λεμεσοῦ.

Κυριακή 11 Νοεμβρίου: τέλεσε τή Θεία Λειτουργία στόν πανηγυρίζοντα ι.ν. Άγ. Μηνά τής ένορίας Άγίου Αθανασίου, τό απόγευμα τής ίδιας ημέρας συγχοροστάτησε στόν έσπερινό στόν πανηγυρίζοντα ι.ν. Άγ. Ίωάννου Έλεήμονος Λεμεσοῦ μέ τόν Σεβασμώτατο Μητροπολίτη Μαδαγασκάρης κ. Ίγνάτιο, τόν Σεβασμώτατο Μητροπολίτη Κεντρώας Αφρικής κ. Νικηφόρο καί τόν Πανιερώτατο Μητροπολίτη Λεμεσοῦ κ. Αθανάσιο.

Δευτέρα 12 Νοεμβρίου: ημέρα τής έορτής τοῦ πολιοῦχου Άγίου της Λεμεσοῦ, Άγίου Ίωάννη τοῦ Έλεήμονος, συμμετείχε σέ άρχιερατικό συλλείτουργο στόν όμώνυμο ι.ν. μέ τόν Σεβασμώτατο Μητροπολίτη Μαδαγασκάρης κ. Ίγνάτιο, τόν Σεβασμώτατο Μητροπολίτη Κεντρώας Αφρικής κ. Νικηφόρο καί τόν Πανιερώτατο Μητροπολίτη Λεμεσοῦ κ. Αθανάσιο.

Κυριακή 18 Νοεμβρίου: τέλεσε τή Θεία Λειτουργία στόν ι.ν. Παναγίας Χρυσαιΰφυλιώτισσας.

Τρίτη 20 Νοεμβρίου: χοροστάτησε στόν έσπερινό στόν πανηγυρίζοντα ι.ν. Παναγίας Χρυσελεύσης Πραστειοῦ Κελλακίου.

Τετάρτη 21 Νοεμβρίου: τέλεσε τή Θεία Λειτουργία στόν πανηγυρίζοντα ι.ν. Παναγίας Χρυσελεύσης Φοινικαριών.

Σάββατο 24 Νοεμβρίου: χοροστάτησε στόν έσπερινό στόν ι.ν. Άγ. Αικατερίνης τής ι.μονής Παναγίας Αμρούς.

Κυριακή 25 Νοεμβρίου: τέλεσε τή Θεία Λειτουργία στόν ι.ν. Παναγίας Γλυκιώτισσας.

Δευτέρα 26 Νοεμβρίου: τέλεσε τή Θεία Λειτουργία στόν πανηγυρίζοντα ι.ν. Άγ. Στυλιανοῦ Συνοικισμοῦ Λινόπετρας.

Πέμπτη 29 Νοεμβρίου: χοροστάτησε στόν έσπερινό στόν πανηγυρίζοντα ι.ν. Άπ. Ανδρέα Μ. Γειτονιάς.

Παρασκευή 30 Νοεμβρίου: τέλεσε τή Θεία λειτουργία στόν πανηγυρίζοντα ι.ν. Άπ. Ανδρέα Χαράκη.

Κυριακή 2 Δεκεμβρίου: τέλεσε τή Θεία Λειτουργία στόν ι.ν. Άπ. Ανδρέα Κ. Άμάντου.

Δευτέρα 3 Δεκεμβρίου: χοροστάτησε στόν έσπερινό στό πανηγυρίζον παρεκκλήσιο τής Άγ. Βαρβάρας τής κοινότητας Άγίου Τύχωνα.

Τρίτη 4 Δεκεμβρίου: συμμετείχε σέ άρχιερατικό συλλείτουργο μέ τόν Σεβασμώτατο Μητροπολίτη Γουινέας κ. Γεώργιο στόν πανηγυρίζοντα ι.ν. Άγ. Βαρβάρας Ζακακίου, τό άπόγευμα τής ίδιας ημέρας συγχοροστάτησε μέ τόν Πανιερώτατο Μητροπολίτη Ταμασοῦ καί Όρεινής κ. Ήσαΐα στόν έσπερινό στόν πανηγυρίζοντα ι.ν. Άγ. Σάββα Ύψωνα.

Τετάρτη 5 Δεκεμβρίου: χοροστάτησε στόν έσπερινό στόν πανηγυρίζοντα ι.ν. Άγ. Νικολάου Κ. Πολεμιδιών.

Πέμπτη 6 Δεκεμβρίου: προεξήρχε άρχιερατικού συλλείτουργου στόν πανηγυρίζοντα ι.ν. Άγ. Νικολάου Λεμεσοῦ μετά τοῦ Θεοφιλεστάτου Έπισκόπου Αρσινόης κ. Νεκταρίου καί τοῦ Θεοφιλεστάτου Έπισκόπου Λήδρας κ. Έπιφανίου.

Σάββατο 8 Δεκεμβρίου: χοροστάτησε στόν

έσπερινό στόν πανηγυρίζοντα ι.ν. Θεοπατόρων Ίωακείμ καί Άννης παρά τόν Άγιο Τύχωνα.

Κυριακή 9 Δεκεμβρίου: συλλειτούργησε μέ τόν Σεβασμώτατο Μητροπολίτη Βεροίας, Ναούσης καί Καμπανίας κ. Παντελεήμονα στόν ι.ν. Άπ. Βαρνάβα Συνοικισμού Άγίου Ίωάννου.

Τετάρτη 12 Δεκεμβρίου: τέλεσε τή Θεία Λειτουργία στόν πανηγυρίζοντα ι.ν. Άγ. Σπυρίδωνα Λεμεσοῦ.

Παρασκευή 14 Δεκεμβρίου: χοροστάτησε στόν έσπερινό στόν πανηγυρίζοντα ι.ν. Άγ. Έλευθερίου Μ. Γειτονιάς.

Σάββατο 15 Δεκεμβρίου: τέλεσε τή Θεία Λειτουργία στόν πανηγυρίζοντα ι.ν. Άγ. Έλευθερίου Μουτταγιάκας.

Κυριακή 16 Δεκεμβρίου: τέλεσε τή Θεία Λειτουργία στόν ι.ν. Άγ. Νικολάου Παλώδιας.

Κυριακή 23 Δεκεμβρίου: τέλεσε τή Θεία Λειτουργία στόν ι.ν. Άγ. Ζώνης Λεμεσοῦ.

Τρίτη 25 Δεκεμβρίου: τέλεσε τή Θεία Λειτουργία στόν πανηγυρίζοντα ι.ν. τής τοῦ Χριστοῦ Γεννήσεως τής κοινότητας Άσωμάτου.

Σάββατο 29 Δεκεμβρίου: χοροστάτησε στόν έσπερινό στόν ι.ν. Άγ. Ίωσήφ Μνήστορος.

Κυριακή 30 Δεκεμβρίου: τέλεσε τή Θεία Λειτουργία στόν ι.ν. Άγίων Ανδρονίκου καί Άθανασίας.

ΕΚΚΛΗΣΙΑΣΤΙΚΑ ΔΡΩΜΕΝΑ

ΙΕΡΑΣ
ΜΗΤΡΟΠΟΛΕΩΣ
ΛΕΜΕΣΟΥ

Τή Δευτέρα 5 Νοεμβρίου πραγματοποιήθηκαν τά έγκαίνια του σκευοφυλακίου-εικονοφυλακίου της Ίερας Μητροπόλεως Λεμεσού τό όποίο βρίσκεται σέ ειδικά διαμορφωμένο χώρο σέ κτήριο στόν περίβολο του Μητροπολιτικού Ναού Παναγίας Παντανάσσης Καθολικής από τον Πανιερώτατο Μητροπολίτη μας κ. Αθανάσιο. Στο σκευοφυλάκιο φυλάσσονται πολύτιμα κειμήλια από τή Μητροπολιτική μας περιφέρεια. Κατά τή διάρκεια των έγκαινίων ό Πανιερώτατος Μητροπολίτης μας τίμησε τό ζεύγος Άντώνη Χατζηπαύλου για τήν πολύτιμη, άνιδιοτελή και συνεχή προσφορά τους στό έργο της Ίερας Μητροπόλεως Λεμεσού.

Στά πλαίσια των έορτασμών του πολιούχου Άγίου της Λεμεσού, Άγίου Ίωάννη του Έλεήμονος, ή Φιλόπτωχος Άδελφότητα της Μητροπόλεως μας, πραγματοποίησε τήν Τρίτη 6 Νοεμβρίου φιλανθρωπικό τσάι σέ ξενοδοχείο της πόλης μας, στό όποίο παρέστη και μίλησε ό Σεβασμώτατος Μητροπολίτης Κεντρώας Άφρικής κ.Νικηφόρος σχετικά μέ τό έργο της ιεραποστολής στην Άφρική. Τήν Τετάρτη 7 Νοεμβρίου πραγματοποιήθηκε στην αίθουσα έκδηλώσεων της Μητροπόλεως μας όμιλία από τον Πανοσιολ. Γέροντα Ίωακείμ Καρυώτη, του Ίερού Κελλίου Άγίου Νικολάου Βραχνιώτη Άγίου Όρους, για τον Άγιο Ίωάννη τον Έλεήμονα.

Τήν Κυριακή 11 Νοεμβρίου τό απόγευμα, μέ τήν εύκαιρία της έορτής του Άγίου Ίωάννη του Έλεήμονα, τελέστηκε στόν ιερό ναό του Άγίου Ίωάννου του Έλεήμονος της πόλης μας, πανηγυρικός έσπερινός προεξάρχοντας του Σεβασμωτάτου Μητροπολίτου Μαδαγασκάρης κ.Ίγνατίου και συγχοροστατούντων των Σεβασμωτάτου Μητροπολίτη Κεντρώας Άφρικής

κ.Νικηφόρου, τοῦ Πανιερωτάτου Μητροπολίτη μας κ.Αθανασίου καί τοῦ Θεοφιλεστάτου Ἐπισκόπου Ἀμαθοῦντος κ.Νικολάου. Μετά τό πέρας τοῦ ἐσπερινοῦ πραγματοποιήθηκε λιτάνευση τῆς ἁγίας εἰκόνας καί τοῦ ἱεροῦ λειψάνου τοῦ Ἁγίου σέ κεντρικούς δρόμους τῆς ἐνορίας.

Τή Δευτέρα 12 Νοεμβρίου, ἡμέρα τῆς ἐορτῆς τοῦ πολιοῦχου Ἁγίου μας, τελέστηκε πολυαρχιερατική Θεία Λειτουργία στόν ἴδιο ἱερό ναό προεξάρχοντος τοῦ Σεβασμωτάτου Μητροπολίτη Κεντρῶας Ἀφρική κ.Νικηφόρου, ὁ ὁποῖος κήρυξε τόν Θεῖο λόγο καί συλλειτουργούντων τοῦ Σεβασμωτάτου Μητροπολίτη Μαδαγασκάρης κ.Ἰγνατίου, τοῦ Πανιερωτάτου Μητροπολίτη Λεμεσοῦ κ.Αθανασίου καί τοῦ Ἐπισκόπου Ἀμαθοῦντος κ.Νικολάου.

Τό απόγευμα τής Δευτέρας, 12 Νοεμβρίου, ολοκληρώθηκαν οι έορταστικές εκδηλώσεις, μέ τήν εύκαιρία τής μνήμης τού πολιούχου Άγίου τής Λεμεσοῦ, μέ τήν εκδήλωση «Κύπρος, Ίστορία χαράς καί πολιτισμοῦ». Ἡ εκδήλωση πραγματοποιήθηκε στήν αίθουσα εκδηλώσεων τού Δήμου Άγ. Ἀθανασίου καί σ'αυτή συμμετείχαν ἡ Βυζαντινή Χορωδία «Ρωμανός ὁ Μελωδός», ἡ Νεανική Παραδοσιακή Χορωδία «Ἀνατολή», τό Σχῆμα Παραδοσιακῶν Ὀργάνων τής Μουσικῆς Σχολῆς τής Ἱερᾶς μας Μητροπόλεως καί ὁ Λαογραφικός Ὅμιλος Λεμεσοῦ.

Στίς 18 Νοεμβρίου ἡμέρα Κυριακή τελέστηκαν ἀπό τόν Πανιερώτατο Μητροπολίτη μας τά ἐγκαίνια τού Κέντρου Προσφοράς Ἀγάπης «Ἡ Παραμυθία», τό ὅποιο λειτουργεῖ στά πλαίσια τής προσφοράς τού Πολυδύναμου Κέντρου Παροχῆς Κοινωνικῶν Ὑπηρεσιῶν «Ἅγιος Ἰωάννης ὁ Ἐλεήμων» σέ ἀναξιοπαθοῦντες ἀδελφούς μας. Ἀπό τό Κέντρο αὐτό ἄποροι συμπολίτες μας προμηθεύονται εἶδη ἐνδυσσης, ὑπόδησης καθώς καί τρόφιμα, δωρεάν. Στά ἐγκαίνια παρευρέθηκαν ὁ Θεοφιλέστατος Ἐπίσκοπος Ἀμαθοῦντος κ.Νικόλαος, ὁ Πρωτοσύγκελλος τής Μητροπόλεως καί Πρόεδρος τής Φιλοπτώχου Ἀδελφότητος Ἀρχιμ. Ἰσαάκ, ἐκπρόσωποι τῶν τοπικῶν ἀρχῶν, βουλευτές καθώς καί ἄλλοι κληρικοί καί λαϊκοί.

Ὁ Πανιερώτατος Μητροπολίτης μας κ. Ἀθανάσιος τέλεσε στίς 24 Νοεμβρίου ἡμέρα Σάββατο τὰ θυρανοίξια τοῦ Ἱεροῦ Ναοῦ Ἁγίου Χαραλάμπους στήν κοινότητα Ἐρήμης καί στή συνέχεια χοροστάτησε στόν πανηγυρικό ἔσπερινό πού ἀκολούθησε.

Ὁ Πανιερώτατος Μητροπολίτης μας τό Σάββατο 1η Δεκεμβρίου τέλεσε τὰ θυρανοίξια τοῦ ἀνακαινισμένου παλαιοῦ ναοῦ τοῦ Ἁγ. Νικολάου Λεμεσοῦ, στόν ὁποῖο ὑπάρχει βαπτιστήριο γιά ἐνήλικες.

Ὁ Θεοφιλέστατος Ἐπίσκοπος Ἀμαθούντος κ. Νικόλαος τήν Τριτη 4 Δεκεμβρίου τό ἀπόγευμα ὑποδέχθηκε τεμάχιο λειψάνου τοῦ Ὁσίου Ἀβακούμ τοῦ Κυπρίου στόν ἱερό ναό Ἁγίου Σάββα Ὑψωνα. Τό τεμάχιο τοῦ ἱεροῦ λειψάνου μετέφερε στόν ναό ὁ Πανιερώτατος Μητροπολίτης Ταμασοῦ καί Ὁρεινῆς κ. Ἡσαΐας ὁ ὁποῖος καί χοροστάτησε στόν πανηγυρικό ἔσπερινό πού ἀκολούθησε

Τὴν 6η Δεκεμβρίου ἡμέρα κατὰ τὴν ὁποία ἡ Ἐκκλησία μας τιμᾷ τὴ μνήμη τοῦ Ἁγίου Νικολάου Ἐπισκόπου Μύρων τῆς Λυκίας, ἤγε τὰ ὀνομαστήριά του ὁ Θεοφιλέστατος Ἐπίσκοπος Ἀμαθοῦντος κ. Νικόλαος. Τὸ ἀπόγευμα τῆς 5ης Δεκεμβρίου ὁ Θεοφιλέστατος χοροστάτησε στὸν ἑσπερινὸ στὸν πανηγυρίζοντα ἱερό ναὸ Ἁγίου Νικολάου Κάτω Πολεμιδιῶν. Τὴν Πέμπτη 6 Δεκεμβρίου προεξήρχε Ἀρχιερατικὸ Συλλειτουργοῦ συλλειτουργούντων τῶν Θεοφιλεστάτων Ἐπισκόπων Ἀρσινόης κ. Νεκταρίου καὶ Λήδρας κ. Ἐπιφανίου, στὸν ἱερό ναὸ Ἁγίου Νικολάου Λεμεσοῦ. Κατὰ τὴ διάρκεια τῆς ἡμέρας ὁ Θεοφιλέστατος δέχθηκε τίς εὐχές τῶν πιστῶν.

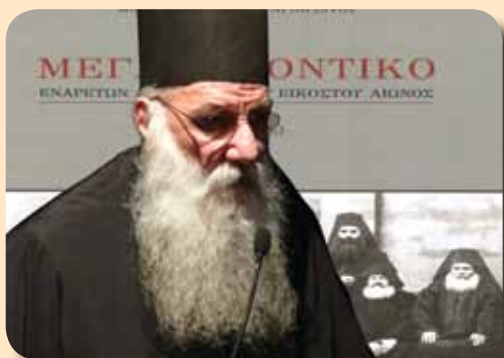

Τελέστηκαν τὸ Σάββατο 8 Δεκεμβρίου τὰ θυρανοίξια τοῦ νεόδμητου Ἱεροῦ Ναοῦ Ἀποστόλου Βαρνάβα στό συνοικισμό Ἁγίου Ἰωάννου ἀπὸ τὸν Σεβασμώτατο Μητροπολίτη Βεροίας Ναούσης καὶ Καμπανίας κ. Παντελεήμονα. Στὴ συνέχεια ἀκολούθησε πανηγυρικός ἑσπερινὸς χοροστατοῦντος τοῦ Σεβασμωτάτου Μητροπολίτου Βεροίας καὶ συγχοροστατοῦντος τοῦ Πανιερωτάτου Μητροπολίτου μας. Τὸ πρωὶ τῆς Κυριακῆς τελέστηκε ἡ πρώτη θεία λειτουργία στὸν ἐν λόγῳ ἱερό ναὸ προεξάρχοντος τοῦ Μητροπολίτου Βεροίας καὶ συλλειτουργοῦντος τοῦ Ἐπισκόπου Ἀμαθοῦντος κ. Νικολάου.

Στις 13 Δεκεμβρίου ημέρα Πέμπτη πραγματοποιήθηκε ή ΝΖ' Ίερατική Σύναξη του ιερού κλήρου τής Μητροπόλεως μας στο Μητροπολιτικό Ναό Παναγίας Παντανάσσης Καθολικής, στην όποια μίλησε ό Μητροπολίτης μας για τό θέμα τής έκλογής Ίκκλησιαστικών Ίπιτρόπων και άλλα θέματα πού άφορούν τούς Ίερείς στην Ίκκλησιαστική τους διακονία.

Τό Σάββατο 15 Δεκεμβρίου ό Πανιερώτατος Μητροπολίτης μας έλαβε μέρος και άπηύθυνε χαιρετισμό στό Ίπιστημονικό Συμπόσιο πού διοργάνωσε ή Ίταιρεία Κυπριακών Σπουδών και ή Κυπριακή Ίπιτροπή Βυζαντινών Σπουδών μέ θέμα «Άγιο Όρος και Κύπρος». Τό συνέδριο πραγματοποιήθηκε στην αίθουσα διαλέξεων τής Ίταιρείας Κυπριακών Σπουδών στή Λευκωσία.

Τήν Κυριακή 16 Δεκεμβρίου, στην αίθουσα έκδηλώσεων τής Ίεράς Μητροπόλεως μας, έγινε ή παρουσίαση του τρίτομου έργου του Μοναχού Μωυσέως Άγιορείτου «Μέγα Γεροντικό Ίναρέτων Άγιορειτών του 20ου αιώνας, 1901-2000». Όμιλητές και παρουσιαστές του έργου ήταν ό Πανιερώτατος Μητροπολίτης μας κ.Αθανάσιος και ό Πρώτ. Άνδρέας Άγαθοκλέους. Στην έκδήλωση παρέστη και μίλησε ό ίδιος ό συγγραφέας του μνημειώδους αυτού έργου λόγιος μοναχός Γέροντας Μωϋσής Άγιορείτης.

Πραγματοποιήθηκε τή Δευτέρα 17 Δεκεμβρίου έκδήλωση από τή Φιλαρμονική Όρχήστρα του Δήμου Μέσα Γειτονιάς στην αίθουσα έκδηλώσεων του Μητροπολιτικού μας ναού. Στην έκδήλωση παρευρέθηκε και άπηύθυνε χαιρετισμό ό Θεοφιλέστατος Ίπίσκοπος Άμαθούντος κ.Νικόλαος. Όλα τά έσοδα από τήν έκδήλωση δόθηκαν για τό γεϋμα των άπόρων συμπολιτών μας πού έτοιμάζει και παρέχει δωρεάν καθημερινά ή Ίερά Μητρόπολις Λεμεσού.

Ή Βυζαντινή Χορωδία «Ρωμανός ό Μελωδός», ή παραδοσιακή χορωδία νέων «Άνατολή» και τό σχήμα παραδοσιακών όργάνων τής Μητροπόλεως μας παρουσίασαν, μέ τήν εύκαιρία των έορτών των Χριστουγέννων, τήν Πέμπτη 20 Δεκεμβρίου στό θέατρο Ριάλτο μουσικό πρόγραμμα τό όποίο περιέλαμβανε παραδοσιακά κάλαντα του Δωδεκαημέρου. Στην έκδήλωση άπηύθυνε χαιρετισμό ό Θεοφιλέστατος Ίπίσκοπος Άμαθούντος κ.Νικόλαος.

Τὴν 25ῃ Δεκεμβρίου ὁ Πανιερώτατος Μητροπολίτης μας κ. Ἀθανάσιος προεξήρχε τῆς πανηγυρικῆς Θείας Λειτουργίας τῶν Χριστουγέννων στὸν Μητροπολιτικὸ ναὸ Παναγίας Παντανάσσης (Καθολικῆς). Ὁ Θεοφιλέστατος Ἐπίσκοπος Ἀμαθοῦντος κ. Νικόλαος τὴν ἴδια ἡμέρα τέλεσε τὴ Θεία Λειτουργία στὸν πανηγυρίζοντα ἱερό ναὸ τῆς τοῦ Χριστοῦ Γεννήσεως στὴν κοινότητα Ἀσώματος καὶ ἀκολούθως μαζί μέ ἄλλους φορεῖς τῆς πόλεώς μας ἐπισκέφθηκε στό γενικό νοσοκομεῖο Λεμεσοῦ τοὺς ἀσθενεῖς ἀδελφούς μας.

Τὴν 31ῃ Δεκεμβρίου, παραμονή τῆς Πρωτοχρονιάς, πραγματοποιήθηκε στό Συνοδικό τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως μας ἡ καθιερωμένη τελετὴ τῆς κοπῆς τῆς βασιλόπιπτας γιὰ τὸ προσωπικό τῆς Μητροπόλεως. Κατὰ τὴ διάρκεια τῆς τελετῆς ὁ Πανιερώτατος ἀπηύθυνε πατρικῆς νοουθεσίας καὶ εὐχῆς σέ ὅλους. Εὐχαρίστησε τὸν ἀπερχόμενο Ἀρχιερατικὸ Ἐπίτροπο Πρωτ. Παντελεήμονα Δαλίτη γιὰ τίς ἐπὶ διετίαν σημαντικῆς ὑπηρεσίας του καὶ ἀνακοίνωσε τὸ διορισμὸ τοῦ νέου Ἀρχιερατικοῦ Ἐπιτρόπου Πρωτ. Κωνσταντίνου Συμεοῦ.

ΑΠΟ ΤΙΣ ΕΚΔΟΣΕΙΣ

Μεγα Γεροντικό έναρέτων Άγιορειτών του 20ου αιώνας Μοναχού Μουσεώς Άγιορείτου

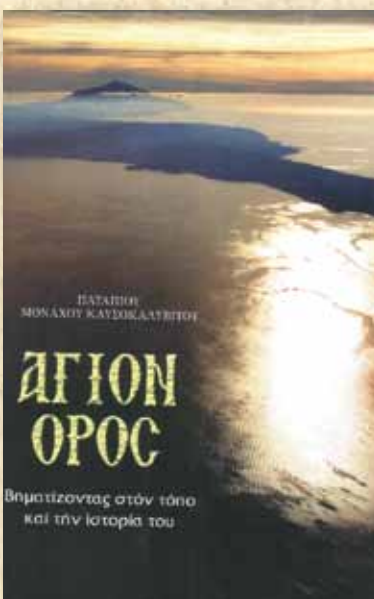
Ένα τρίτομο έργο πού μέσα στίς σελίδες του τιμάται ή αληθινότητα του τιμίου και μοναδικού ανθρώπινου προσώπου και ξεδιπλώνεται ένας άλλος κόσμος, ενός άλλου επιπέδου και μίας άλλης λογικής. Οί περισσότερες από τετρακόσιες μορφές του σύγχρονου αυτού μεγάλου άθωνικού Γεροντικού έχουν μία μοναδική απλότητα, σημαντική αυθεντικότητα, σπουδαία αληθινότητα, μακάρια γνησιότητα και ανυπόκριτη ταπεινότητα. Άπορείς πώς υπήρξαν τέτοιοι άνθρωποι, τόσο γενναίοι, τόσο αγαθοί, τόσο ταπεινοί. Βρήκαν στην πενία πλούτο. Στην απόρριψη χαρά. Στην άδοξία ικανοποίηση. Δέν διδάσκουν, δέν πιέζουν, δέν κουράζουν, αλλά διδάσκονται, αγωνίζονται, κοπιάζουν. Υπάρχουν ακόμη κρυμμένοι και άγνωστοι. Η άρετή δέν πέθανε. Η αγιότητα δέν ανήκει στο παρελθόν της Έκκλησίας.

Τό Άγιον Όρος συνεχίζει και σήμερα νά έχει αγίους. Τό άγιορειτικό Γεροντικό κρύβει πολύτιμους λίθους ανυπολόγιστης αξίας και σημασίας ...

Μαθητεία στον Γέροντα Πορφύριο

Πορφυρίας μοναχής

Τό παρόν βιβλίο παρουσιάζει τό μακαριστό Γέροντα, τόν αληθινό άσκητή της αγάπης του Χριστού, τό διορατικό, τόν κάτοχό του ιαματικού χαρίσματος, τό θαυματουργό, παιδαγωγό και μυσταγωγό της έν Χριστώ ζωής, τήν εικόνα ταπεινώσεως και αγάπης, τόν πνευματικό πατέρα και ανακαινιστή πολλών ψυχών Γέροντα Πορφύριο μέσα από τή μαρτυρία της μοναχής Πορφυρίας, ή όποία έζησε τό σεβαστό Γέροντα από κοντά.

Άγιον Όρος

Παταπίου μοναχού Καυσοκαλυβίτου

Τό βιβλίο αυτό προσφέρει στον αναγνώστη είκοσι κείμενα - για τό Άγιον Όρος, συλλεγμένα από τόν άειθαλή λειμώνα της υπερχιλιόχρονης άγιορειτικής πνευματικότητας, ιστορίας, τέχνης και παράδοσης. Τά περισσότερα κείμενα είναι αποσπάσματα από τήν έκπομπή του συγγραφέα στον ραδιοφωνικό σταθμό της Έκκλησίας της Ελλάδος, πού είχε τόν τίτλο: «Άγιον Όρος. Βηματίζοντας στον τόπο και τήν ιστορία του». Στο βιβλίο περιλαμβάνονται επίσης συνεντεύξεις, δημοσιευμένα και άδημοσίευτα άρθρα, καθώς και όμιλίες του συγγραφέα. Πρόκειται για ένα πνευματικό όδοιπορικό σ' έναν κόσμο έξω από τόν κόσμο, σ' ένα Όρος Άγιο, πού στίς κοιλάδες και τίς χαράδρες του έχει οργανωθεί έδω και χίλια διακόσια χρόνια, μία πολιτεία, ανθρώπινη μέν, αλλά μέ ούράνιο προσανατολισμό.

